ٹاہلی دے تھلے

سلسلہ

میری لائبریری

(۱۱۵)

میری لائبریری میں ڈراما و افسانہ کی دوسری کتابیں

دغاباز کارلگولدونی، مترجم کمال احمد رضوی

لفنگے کی ڈائری، کمال احمد رضوی

افق سے افق تک، آغا اشرف

راجا صاحب، شوکت تھانوی

گردِ کارواں، کنہیا لال کپور

شیشہ و تیشہ، کنہیا لال کپور

سنگ و خشت، کنہیا لال کپور

زادِ راہ، پریم چند

اُجلے پھول، اشفاق احمد

خوشبو کے گھاؤ، نوید انجم

فاصلے، سیدہ عفرا بخاری

۱۹۶۳ء کے منتخب افسانے، مرتّب ڈاکٹر اعجاز نقوی

۱۹۶۴ء کے منتخب افسانے، مرتّب ڈاکٹر اعجاز نقوی

احمد ندیم قاسمی کے بہترین افسانے، مرتّب مظفر علی سیّد

مرزا ادیب کے بہترین افسانے، مرتّب پروفیسر عرش صدیقی

منزل منزل دل بھٹکے گا، عنایت اللہ

بہترین پنجابی ڈرامے، مرتّب عبدالغفور قریشی

بہترین پنجابی افسانے، مرتّب عبدالغفور قریشی

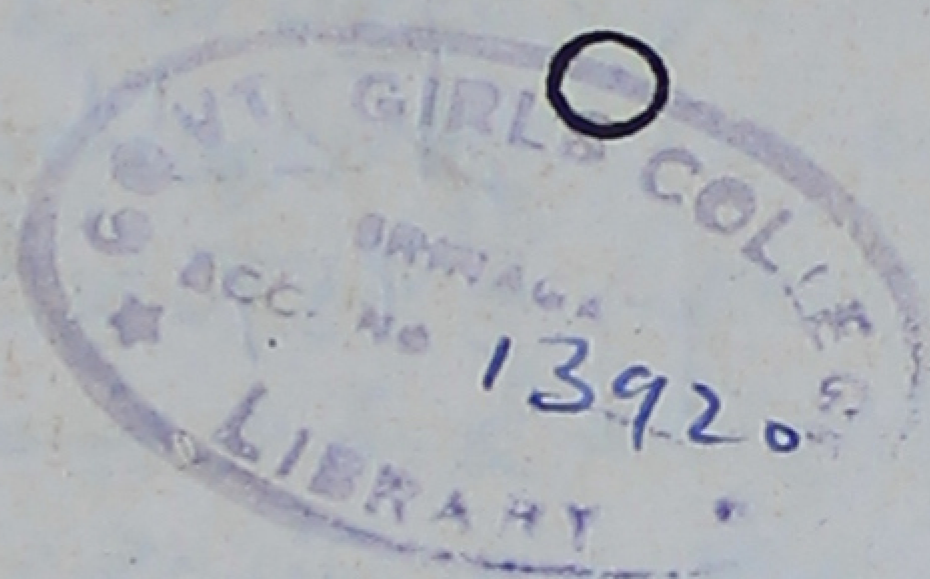
اشفاق احمد

ٹاہلی دے تھلے

(پنجابی ڈرامے)

مکتبہ میری لائبریری لاہور ۲

ناشر :- بشیر احمد چودھری
ڈائریکٹر میری لائبریری لاہور

طابع :- استقلال پریس لاہور

لے ڈرامے لخ کے ہیں جگوں کوئی وکھری گل نئیں کیتی۔ بس سدھ پدھریاں جیہیاں گلاں نوں ڈرامیاں دا روپ دے دتا اے، تے روپ دی ایہو جیا چنگا چوکھا نئیں! جیہو جیاں باتاں سن اوہو جیا ای روپ چڑھیا۔ پر ایہدے وچ میرا کوئی دوش نیں، کیوں جو ایہہ گلاں ای ایس طراں دیاں نیں۔

میں ایہہ ڈرامے ریڈیو لئی لخے سن۔ پر اندر ای اندر ایہہ خواہش دی کیتی سی بئی ایہہ ڈرامے کدھرے سٹیج تے وی کھیڈے جان۔ میری خواہش تے پوری ہو گئی پر میں ایہناں نوں سٹیج ہوندا ویخ نہ سکیا۔ ریڈیو والیاں نے آکھیا ایہہ فیچر دا اوہ ایہناں ڈرامیاں نوں اپنی بولی وچ فیچر آکھدے نیں، خاص کر کے سٹڈیو دی چیز نئیں تے کھیڈن آلیاں دعوٰی کیتا بئی ایہہ ڈرامے سٹیج تے ای پھبدے نیں۔ تسیں آکھو گے ایہہ دونویں ای ٹھیک دے نیں۔ تہاڈی مرضی جو چاہو کہہ لوؤ۔ پر میرے تیکر ایہہ گل نہ پچّایا جے۔

ایہہ ڈرامے لخ کے تے فیر ایہناں نوں چھاپن دا پربندھ کر کے میں آصلی تے وڈھے ڈرامیاں لئی اک راہ جرور کڈھی اے۔ میرا

دِل چاہندا اے بئی پنجابی بولی وِچ وی بہت کش لِکھیا جاوے تے ایہدی گنڈھ وچ شاعری توں وکھ ہور وی جیاں چیزاں وی آ جاون۔ جے کدھرے، رب ناں کرے، ساڈے بندیاں سندیاں ایہہ بولی ماں مٹڑ ہو گئی تے فیر ساڈے بال پچھے کدی ماں نوں ماسی آکھن لگے!

ٹاہلی دے تھلے ہٹیاں ہین جنے وی ڈرامے لکھے ہیں اوہناں دے وکھ وکھ ناں اس کر کے نئیں رکھے پئی ایہناں دے "وقوعے" دی تھاں اکو ای اے۔ ایہہ گل دوجی اے پئی ایہناں دیاں کہانیاں اڈو اڈی نئیں تے اک دا دوجی دے نال کوئی ساک نیں۔ جے کدھرے ایہناں وچوں کوئی ڈرامہ تہاڈے دل لگ جاوے تے تسیں اوہنوں سٹیج کرنا چاہو تے میرے کولوں پچھن دی کوئی لوڑ نئیں۔ پر مینوں دس ضرور دیا جے۔ کوئی پتہ نئیں جے ڈگدا ڈھیندا بھوک لین لئی میں وی اوتھے اپڑ جاواں۔

۷۹/۴ این۔ سمن آباد
لاہور

اشفاق احمد

۱

مہراں: کریمو۔ نی کریمو۔ بُوہڑیئے کھلو تے سہی۔ توں تے بس
اِکو واری ہنیری بن جانی ایں۔

کریمو: چھیتی کر اَڑیئے کویلا ہوندا اے۔

مہراں: نی کیہڑا سلاّ اے۔ جرا کھلویں تے سہی۔

کریمو: کیہ گل کی اے؟

مہراں: نی جرا ٹاہلی ہیٹھاں ساہ لے لیئے۔

کرمو: نہ رہن دے۔ بس لنگھ آ۔ بیٹھن والی گل ای نہ کر۔

مہراں: جھٹ کو تے ٹھہر جا۔

کرمو: فیر اے پنڈ کون مُچکا دے گا؟

مہراں: میں چکا دیاں گی

کرمو: تے تیری؟

مہراں: میں ٹاہلی نال اڑیس دے کے مُچک لاں گی۔ لے ہُن سُٹ دے۔

کرمو: ہلا! آہ لے۔

مہراں: تے آہ لے میری۔

کرمو: بھلا کنا کو پنیڈا ہووے گا ایہہ سارا؟

مہراں: کیہڑا؟ ایہہ سارا؟

کرمو: ہاں۔

مہراں: ہووے گا — کوئی — میرا کھیال اے ادھ کو کوہ ہووے گا۔

کرمو: نیناں تے بوہتا جاپدا اے۔

مہراں: گھٹ بھاویں ہووے وَدھ نیں ہووَن لگا۔

کریمو: اچھا! میریاں تے پنیاں رہ گیاں نیں۔

مہراں: تیریاں ای رہ گیاں نیں ناں کریمو۔ نوری کولوں پچھ جیہڑی دن وِچ چار چار پھیرے پوندی اے۔

کریمو: کون اوہ ....

مہراں: نی اوہ چک ٹھاراں دے وڈواں دی کڑی۔

کریمو: اوہدا ناں نوری اے؟

مہراں: اے۔ سارا دھاڑا تے ساڈے پنڈ وِچ گڈھ دی اے تے تینوں اوہدا ناں وی نہیں آیا۔

کریمو: نے دس ہیں کوئی اوہدے نال تے نہیں ناں کھیڈدی رہندی

مہراں: تیرے نال کیوں کھیڈے گی۔ اوہدا تاں کوئی ٹک گیا اے بھلا!

کریمو: آہو! گھمیرے دی دھی نال بڑا سہیل مُنیا پا لیا سو۔

مہراں: گھمیرے دی دھی! —— (ٹچکر نال) ہونہہ۔

کریمو: کیوں؟

مہراں: بہانے ای نے سارے کریمو۔ جناں رچ چودھریاں دا منڈا طفیل شہر سی ایہہ سہیل مُنیا کدھر گیا سی بھلا؟

کریمو: اچھا تے فیر ایہہ سب کُجھ .....

مہراں: بَلّے نی وِچاریئے۔ ایڈی بھولی بنی ایں پئی۔ سارے

پنڈ وِچ گل اُڈی پئی اے تے تینوں پتہ ای نہیں۔

کریمو: مینوں تے کُش نہیں پتہ نال ایمان دے مَیں تے بس اینا ای سُنیا سی بئی وڈّیاں دی کُڑی زیباں دے گھرے کسیدہ سکھن آوندی اے۔

مہراں: ایس عُمرے آ کے ساریاں ای کسیدے کڈھن لگ جاندیاں نیں۔ بھلا اودے اپنے پنڈ کوئی نہیں جان دا کسیدہ کنویں کڈھی دا اے؟

کریمو: کیوں نہیں چک ٹھاراں دی صُغراں کولوں تے سارے ہماں سنے پھلکاریاں کڈھنیاں سکھیاں نیں۔ بھلا وی حریان ساں گل کی اے؟

مہراں: بس اُودھروں طفیل شہروں آیا تے ایدھر نوری دے پھیرے پین لگ پئے۔

کریمو: تے چودھری ہوراں نوں پتہ نہیں لگیا۔

مہراں: چودھری وچارا تے کماں وچ رُجھا رہندا اے۔ اوہنوں کی پتہ۔

کریمو: طُفیل وی چک اٹھاراں دے گیڑا تے ماردا ہوندا ایں۔

مہراں: اوہدا سارا دیہاڑا گیڑیاں وچ ای لنگدا اے کہ۔ پنڈ دا

اک اک بندا جان دا اے۔

کریمو: تاہوں ای۔ پرسوں مَیں لنگھی آوندی ساں تے ایہہ کولوں دی لنگھی۔ مَیں پَراں جھات ماری تے طفیل چھپتی چھپتی ٹیکھاں دے ڈیرے وَل لغا جاندا سی۔ میںنوں ویکھ کے تُوری دا رنگ سَروں دے پھُل وَرگا ہو گیا۔

مہراں: ہونا ای سی۔ توُں ویکھ جو لیا۔ آناں صُوباں آہندی سی بئی اوس ایناں دوتواں نوُں کھوہ تے گلّاں کردے ویکھیا اے

کریمو: جرور دیکھیا ہونا اے۔ طفیل تے کھوہ دے آسے پاسے ای گیرڑے کڈھ دا رہندا اے۔

مہراں: اِک ساڈا دی جمانہ سی بئی منہ ہنیرے اُٹھدیاں .....

کریمو: ساڈی گل رہن دے۔ ہُن تے ویلا ای پرت گیا اے مہراں۔ نہ وڈھیاں دا لحاج نہ چھوٹیاں دی شرم۔ منہ ٹِکی پھیر دے نیں جو جی وِچ آوندا اے کردے نیں۔

مہراں: پَر ایڈا ہنیر۔ مَیں آہنی آں چودھری تیکر گل اَپڑی تے کی بنے گا۔ او تے بڑا ڈاھڈا بندا اے۔

کریمو: چودھرانی تیکر تے اَپڑ دی گئی اے۔ بھوا نکو آپ دس گئی سی۔

مہراں: دسنا ای چاہیدا اے کہ۔ ویلے سِر گل دا پتہ لگ جاوے
تے دوناں دِھراں واسطے چنگا ہوندا اے۔

کریمو: ہور کی۔ وِھی پُت سب دا سانجھا ہوندا اے۔ بھلا جیہڑی
گل نبھنی نہ ہووے اوہدا مُڈھ ای کیوں لایئے۔

مہراں: اونج شکل صورت دی تے چنگی لے نیری نوری۔

کریمو: ہووے گی اپنے کسے اُنگلیاں پٹلیاں دی۔ مُنہ متھے نوں لے
کے کی کرنا اے جے کرتوتاں نہ چنگیاں ہوون تے گولی مارنی
اے ایہو جہی اولاد نوں۔

مہراں: تے رِیباں نال کیہا سہیل پیا سو؟

کریمو: اینویں لوکاں نوں وکھان لئی۔

مہراں: رِیباں نوں تے پتہ ہونا ای اے ساری گل دا۔

کریمو: لے اوہو تے سارے پڑدے پاوندی اے۔ مَیں سُنیا اے
تندور تے دی گلاں تُر پیاں سن تے رِیباں رون لگ
پئی۔

مہراں: بھلا رو کے دی گلاں لُکیاں نیں۔ سگوں ہنجو تے ہور دی گل
کھول دیندے نیں۔

کریمو: ویکھیں ناں ایہو جہی گل تے لُک ای نیں سکدی۔ جدوں گالے

تے مُنڈیاں دی گل اُٹھی سی تے دونویں کیویں کھان نوں
پیندے سَن۔ جنے گنے نال لڑدے سَن۔ پر گل پوری ہو کے
رہی کہ ناں ؟

مہراں: اج اوہناں دا ویاہ ہویاں پنج ورہے ہو گئے ہون گے۔

کرمیو: پنج: پورے ست ورہے۔

مہراں: طفیل نال کسے گل نئیں کیتی ؟

کرمیو: اینئیں منہ پاڑ کے تے نئیں آکھی ہونی پر بیلیاں یاراں بول
تے جرور ماری ہونی اے۔

مہراں: بس فیر۔ گل پوری ہو گئی۔ تے نوری نوں کسے نے
نئیں پچھیا۔؟

کرمیو: کسے نوں کی۔ کوئی ساڈے پنڈ دی کڑی تے نئیں ناں۔ اوہ
جانے اوہناں دا پنڈ جانے سانوں کی۔

مہراں: آہو جی سانوں کی۔ چل ٹُر چلیئے۔ کویلا ہوندا اے۔

کرمیو: چل۔ میں تے جا کے نالی دھار دی کڈھنی اے۔ اوہ
کون اے ؟

مہراں: کیہڑا ؟

کرمیو: نی اوہ ویکھ سامنے ـــ کون ایں وے توں۔

باگو: مَیں آں چاچی۔

کریمو: مَیں کون؟

باگو: باگو ہسّے دا چاچی۔

کریمو: اُراں آ فیر ساڈوں پِنڈ چُکا۔

باگو: آؤنا آں ـــــــ تے ... کدھروں آئیاں بے چاچی؟

کریمو: لانگے لے کے آیاں آں ہور اسیں کچہریوں آونا سی۔

مہراں: تے توں ایتھے کی کرنا ایں۔

باگو: پچھلّے وَڈّھن آیا ساں۔

مہراں: تے وَڈھ لئے نیں۔

باگو: نیَں ـــ ہالی تے نیَں ـــ وہیندا سا پیاں ہیَ ـــ ہیَ ـــ
بَس وَڈّھن ای والا ساں جدوں تسیں وَاج مار دتی۔

کریمو: نی ایہہ دی اوُہناں نال رَلیا ہوناں اے۔

باگو: توَباں میری چاچی ـــ مَیں تے اوہناں دا ناں دی لے
کے راضی نیئں۔

مہراں: وے کِناں دا۔

باگو: نوُری تے طُفیل دا۔ ہور کِناں دا۔

مہراں: لے دیکھیا ای۔ ایہہ دی جان دا اے۔

باگو: مَیں چاچی! سارے پِنڈ وِچ تھڑی تھڑی ہوئی پئی اے.
کریمو: توں کی سُنیا اے؟
باگو: میں سُنیا تے کجھ وی نئیں بس ویکھیا اے.
مہراں: ہیں! کی ویکھیا اے.
باگو: اِک دہاڑے مَیں نہر ولوں پیا آندا ساں تے ــــ تے
ــــ کِسے نال گل نہ کریو چاچی ــــ نئیں تے مَیں. میتوں تے.
کریمو: وے توں گانہہ گل کر اسیں کِدھے نال کرنی ایں.
مہراں: وئے ہے نا جھلا. بھلا سانوں کی لوڑ اے.
باگو: تے مَیں ویکھیا نوری تے طفیل گاون پئے گاوندے سن.
مہراں: کِتھے؟
باگو: اوہ جِتے نیں ناں سروٹاں والے. اودھر!
کریمو: کی گاوندے سن.
باگو: قول قرار آلے گیت سن. دوناں دی واج صاف پئی
آوندی سی.
مہراں: نہ پُر توں اوہناں نوں ویکھیا مَیں؟
باگو: آہو ویکھیا وِی سی کہ. اوہ تاں سامنے ای دِسدے سن.
کریمو: لَے ویکھن نوں کی اے.

مہراں: کیوں نئیں جہ در دیکھیا ہوناایں۔
باگو: او ہیو تے میں وی جاناں۔ ویکھیا ای سی کہ۔
مہراں: لے وے چھیتی کر ایہہ پنڈ چکا۔ اینویں گلاں بناں ڈیہہ پیا ایں
باگو: لے چاچی میں آپ تے کوئی ....
کریمو: لے چھیتی کر ہتھ پوا۔
باگو: (چکاؤندیاں ہوئیاں) ہے آہ لے۔
مہراں: مینوں وی چکا منڈیا۔
باگو: چکاونا چاچی۔ آہ لے۔
کریمو: چل مہراں چھیتی کر۔
مہراں: بس ہن اپڑ گیاں سمجھو۔
کریمو: (دور جاکے) وے توں ایتھے ای رہیں گا؟
باگو: آہو چاچی مینوں اِک کم اے۔
مہراں: ایہہ وی اوناں نال رلیا ہویا اے۔
کریمو: تے ہور کی۔ شکل توں ای پیا دِسدا اے — چل اڈیہے
بہیں ہالی دھار وی کڈھنی اے۔
مہراں: چل چل۔
باگو: (گاؤندا اے) دو پتر اناراں دے۔ ساڈی گلی آ ماہیا دکھ

ٹٹن بماراں دے۔

شکندر: (کھنگ دیاں ہویا آوندا اے) کیہڑا اے اوئے ٹاہلی تھلے۔

باگو: مَیں آں بابا!

شکندر: کون اے صُوبیا؟

صُوبا: اوئے مَیں کون؟

باگو: مَیں باگو ہتے دا۔

شکندر: تے ایتھے کی پیا کرنا ایں؟

باگو: کُش وی نئیں تایا۔ پچھے ڈھن آیا ساں تے .....

صُوبا: آہلے تے پنچھے وڈے نئیں جاندے۔

شکندر: اوئے ایہہ کوئی ویلا اے۔

صُوبا: لمبردارا ایناں نوں ویلے نال کی۔ رت موجاں ماروی لے تے ویلا کویلا سب اِکو ہو جاندے نیں۔

شکندر: ایناں مُنڈیاں بڑا تنگ کیتا اے صوبیا۔ ہٹکئیے تے برے بنیئے۔ چپ کریئے تے پگ نوں ہتھ پوایئے ــــ اوئے کتھے تیرا پیو؟

باگو: اوہ تے کل دا جبیہ پور گیا اے۔

صوبا: تے توں ایتھے کی کرنا ایں۔

باگو: دسیا تے ہے بئی پنھتے لین آیا ساں۔

شکندر: ویکھیا ای۔ اے وی جردر کسے جھاک تے اے۔ اُتوں
ولا ماریا سُو بئی پنھتے لین آیا ساں۔ کیتھے لے طفیل اوئے؟

باگو: مینوں کی پتہ۔ جدوں میں آیا ساں تے ٹھوکر ولے پیا
جاندا سی۔

صوبا: اوہو تیرے والی گل نمبردارا۔ کدے ٹھوکر ولے۔ کدے
نیایاں ولے۔ توں کی سارا ای پنڈ جان دا اے۔

شکندر: میں چودھری ہوراں نال گل جرور کرنی اے۔

صوبا: تینوں کی۔ توں کیوں بُرا بن دا ایں۔ چودھری نوں گل اپڑ
دی گئی ہووے گی۔

شکندر: پئی اپڑے۔ میں تے اپنے مونہوں دس کے رہواں گا۔ کیوں
اوئے تینوں کُجھ پتہ اے۔

باگو: آہو۔

صوبا: کی بھلا؟

باگو: طفیل تے نوری آلی گل۔

صوبا: تے اے نے نال دی سکھنی پھردا اے۔ کیہڑی نوری اوئے؟

باگو : چک اٹھاراں والی۔

صوبا: تینوں کنّے دسیا اے؟

باگو : تینوں آپ پتہ اے کہ میں اوہناں دواں نوں دیکھیا اے۔

شکندر: کتھّے؟

باگو : ٹبّے اوہلے گاون کڈھن دی واج پئی آوندی سی۔

شکندر: تیں واج ای آوندی سی کہ کُش ویکھیا دی سی۔

باگو : طفیل دی سی۔

صوبا: تے نوراں؟

باگو : نوراں نئیں۔ نوری! اوہ وی اوتھے ای سی۔ جرا کو پراں۔

صوبا: ہونا ای سی۔ بھلا اوہ کوئی کسے نالوں ۔ ۔ ۔ ۔

شکندر: میں ایہہ ڈال دھپ وچ بگّے نئیں کیتے۔ تینوں پہلے دہاڑے ای ویکھ کے دس دِتا سی کہ نئیں؟

صوبا: میں دی تے پہلے ای دِن من لئی سی کہ۔

شکندر: طفیل دی اکھ دیکھی اے؟ آپے کہانیاں پئی پاوندی اے۔

صوبا: نمبردارا تیرے کولوں کی لکیا رہ سکدا اے۔ پہلاں جدوں توں ساڈوں موسے والی گل دسی سی تے ای من دے نئیں سی۔ پر جدوں سامنے آ گئی تے اسیں آکھیا نمبردار ٹھیک آہندا سی۔

شکندر: چل اوئے مُنڈیا۔ توں کی بٹ بٹ تکن ڈیہا ایں۔ جا
پیچھے وَڈ ھ۔

صُوبا: بہا شا دلشے۔ کویلا ہوندا اے۔

باگو: تے بجے تسیں ......

شکندر: اوئے جا تینوں آکھیا اے کویلا ہوندا اے۔

باگو: لگا جاناں آں۔

شکندر: ویکھیں ناں صُوبیا! ایہہ جوانی دے دہاڑے سبھناں تے
آؤندے نیں۔ کوئی محبت نال کڈھ دیندا اے تے کوئی
اپنا گڈا آپے بنھ لیندا اے۔ پَر آج کل دے مُنڈے
بے ہیتے نیں۔

صُوبا: بالکل۔

شکندر: توں ایس گل نوں جان دے۔ طفیل دے پیو کی کیتا؟
میاں نداراا اللہ بخشے پٹ دا مر گیا۔ پَر اُوس پیو دے
پُتر اپنی مرجی کیتی۔

صُوبا: آہو مینوں یاد اے کہ ___ اوہ جدوں ٹاہلیاں والا
مربع گہنے پا دِتا سی۔

شکندر: اوئے ٹاہلیاں والے مربعے دی تے گل نہ ای چھوہ اے

مَیں اُودوں دا قصّہ پیا کرنا آں جدوں اللہ بخشے میاں
نمدارا جیوندا سی۔

صُوبا: ہاں! اُودوں ـــــ اُودوں چودہری بڑا ماڑا کم کیتا سی
ہلے مَیں پرسوں ای اللہ وسائی نال ایہو گل پیا کردا ساں

شمکندہ: تے ایہہ طفیل پیو نالوں وی دو قدم اگے ای اے۔
اِک آپ شولہ سی اُتوں لگ گئی مدرسے دی وا۔ لوکیں
تے ایتھوں تیکر دی آہندے نیں بئی اوس نکاح دی
پڑھا لیا اے

صُوبا: لے فیر میرے کولوں سُن لے نمبردارا۔ ایہہ جھوٹ نیں
ہوون لگا۔ مَیں اوہنوں آپ کُڑی دے پیو نال گلاں
کردیاں ویکھیا اے۔

شمکندر: بس گل شیشہ ہو گئی۔

صُوبا: ویکھیں ناں۔ توں آپ سیانا ایں۔ لے بوسکی دے
کُرتے، ریشمی چادراں۔ بودے چوپڑے ہوئے۔ اہیں
دی تے جوانی ننگھائی سی ناں۔

شمکندہ: پر ساڈا فرق سی صُوبیا۔ اسیں ایئیں جھوٹھ بن کے ویلا
نیں کڈھیا۔ نالے توں جاندا ای ایں۔ پتر کیدا اے۔

صُوبا: چودھری! چودھری دیاں گلاں سُنو بھوانگو کولوں۔
شکندر: اوئے جھلّیا اسیں کیہڑے بال ساں اُوددوں۔ سب
جاندے آں۔
صُوبا: آہو بھلا ساڈے کولوں کیہڑی گل لُکی اے۔
شکندر: میں آہناں بئی گل پرھیا تیکر لے چلیئے۔ بھانویں ستے
چک اٹھاراں نال ڈانگ سوٹا کھڑکے تے بھانویں
چودھری دی پگ لہوے۔ گل کیہے ہنسّے لگ جاوے۔
صُوبا: میں ہسّے نال ایہو گل کیتی سی۔ کہن لگا مینوں منجور اے
شکندر: دیکھیں ناں گل گئی اے وَدھ، تے ایدے وچ پنڈ
دی بدنامی اے۔ تے جدوں پنڈ دی بدنامی ہو گئی۔
فیر اسیں کوئی رِتّے رہ گئے؟
صُوبا: توباں توباں۔ ساڈی بدنامی تے پہلوں ہو گئی۔
شکندر: پرسوں میں حریک ستے گیا ساں تے مینوں لالے کوٹ
دا لمبردار حیات رلیا۔ آکھن لگا۔ تہاڈے چھوٹے
چودھری طفیل دیاں دُھماں ستے دُور دُور پئے گیاں نیں۔
صُوبا: لو کر لو گل۔
شکندر: میں کہیا، تینوں کس آکھیا اے؟ کہن لگا۔ اوئے ساڈے

پنڈ دے اِک اِک بال نوں پتہ اے توں ہن پوچھے
نہ پھیر۔

صُوبا: تینوں تے اوہنے گل کرن جوگا نہ چھڈیا!

شکندر: مَیں کش بول ای نہ سکیا۔ اودے بھائیا بولدا کیویں۔ گل جو سچی سی۔

صُوبا: میرے کہیاں وچ ایس گڈی دا آؤنا جانا بند کرائیے۔

شکندر: آنکھے بُئی تیرے۔ اوہدا آؤنا بند کیویں کرائیے۔ چودھری نال ای کیوں نہ نبیڑا کریئے؟

صُوبا: اے وی ٹھیک اے۔ فیر؟

شکندر: میں آپ گل کراں گا۔ مینوں کسے دا ڈر نئیں صُوبیا۔

صُوبا: ڈر کاہدا۔ تیرا کیہڑا بتا ساجھا اے۔ توں آکھ دیویں بیشک وی۔

شکندر: کہویں تے بابے کیرے نال صلاح کر لئیے۔

صُوبا: اے سب توں چنگا۔

شکندر: ہُنے کیوں نہ پچھ لئیے۔

صُوبا: ہُنے چلدا رہ۔

شکندر: آہو ٹھیک اے۔ نیکی دے کم وچ دیر کاہدی لاؤنی

چل فیر۔

صوبا: چل۔

(وقفہ)

طفیل: اوئے کیہڑا اے ٹاہلی تھلے؟

نوری: میں آں۔

طفیل: میں کون؟

نوری: توں کون ایں پچھن والا؟

طفیل: اچھا شاید تینوں پتہ نئیں میں کون آں۔

نوری: مینوں پتہ لان دی لوڑ وی کی اے۔

طفیل: ویڑے آکے! کیہڑے پنڈ دی ایں کڑیئے۔

نوری: کسے دی وی ہووآں تینوں کی۔

طفیل: سیدھی طراں گل کر اینویں بجھارتاں نہ پا۔

نوری: سیدھی طراں تے کری جاندی آں۔ ہور کیویں کراں؟

طفیل: کیہڑے پنڈ دی ایں؟

نوری: نال دے پنڈ دی۔

طفیل: نال تے ست ویہیاں پنڈ نیں۔ کسے دا ناں وی لویں۔

نوری: ناں دی کی لوڑ اے۔ بس نیڑے ای اے۔

طفیل: تے ایس ویلے کھتوں پئی آنی ایں ؟

نوری: تینوں کی۔ توں کوئی تھانیدار ایں۔

طفیل: آہو !

نوری: تے جا فیر جا کے تھانے بہہ۔ ایتھے کھیتراں وچ کی کردا ایں۔

طفیل: میرا سجا جرا ہور طراں دا اے۔

نوری: ہووے پیا مَیں کوئی سنھ ماری اے۔

طفیل: کوئی وڈی گل نئیں سنھ مارن والے تیرے طراں ای بھیس وٹا کے حل دے نیں۔

نوری: تے توں ایس پنڈ دا چونکیدار ایں ؟

طفیل: چونکیدار تے نئیں چودھری ضرور آں ۔ چودھری محمد طفیل۔ تینوں میرے سجا دا......

نوری: کی آکھیا ای ؟

طفیل: مَیں کیا تینوں میرے سجا دا پتہ نئیں۔

نوری: دے سجا نوں سٹ کھوہ وچ ۔ ایہہ اپنا ناں کی دسیا سی

طفیل: محمد طفیل —— چودھری محمد طفیل۔

نوری: اچھا توں ایں او بھیڑی لونتی والا۔

طفیل: ویکھ کُڑیئے جے کِدرے ....

نوری: دے جا پراں وڈا سوریاں - اِک پلّے ہر جا میری راہ وِچوں نیئں تے .....

طفیل: نیئں تے کی ؟

نوری: بس رہن دے وڈیا بھولیا - جیویں کسے گل دی خبر ای نیئں -

طفیل: کیہیاں واقفاں ورگیاں گلاں کرن لگ پئی ایں - مینوں تیری گل سمجھ نیئں آئی -

نوری: آہو ہُن میری گل کیوں سمجھ آونی اے —— وے توں جو مینوں بدنام کردا پھردا ایں تیرے گھرے کوئی...

طفیل: تینوں اکنھوں ؛ کِدے نال گلاں پئی کرنی ایں -

نوری: تیرے نال - چودھری طفیل نال - خبرے کی سمجھ لیا سُو اپنے آپ نوں -

طفیل: پر توں کون ایں - تیرا ناں کی اے ....

نوری: رہن دے وڈھیا چلاکا - ہن ویکھ کی پتا جیا مُنہ بنایا سُو - تے اُنج دن پر رات تھاواں تھائیں ایہہ شُکریاں چھڈدا پھردا ایں - میں تے نوری نے چوری چھپے نکاح پڑھا

لیا اے تے اسیں دونویں......

طفیل: توں نوری ایں؟ کھا خاں سونہہ توں ای نوری ایں۔

نوری: ایہہ وی ٹھیک اے۔ وڈے وڈے مکرن والے ویکھے

سن پر......

طفیل: نہ پر توں ای نوری ایں، کھا خاں سونہہ——چلک

اُٹھاراں چول توں ای ایدھر آوندی ہوندی ایں۔

نوری: نہیں بس ہُن رہن دے۔

طفیل: چنگا ہو گیا اے۔ میں تیرے بوہے تے اون والا ساں۔

نوری: کیوں اوتھے آ کے گشٹ ہور پواڑا پاونا سی۔

طفیل: میں آ کے ایہہ پچھنا سی بئی توں جو ساڈے پنڈ آ کے

اینویں کہانیاں پاوندی پھردی ایں اوہناں دا کوئی فیدہ

وی اے؟

نوری: کیہڑیاں کہانیاں وے؟

طفیل: اوہو ساریاں گلاں جو توں چاچی رحمتے نال کیتیاں نیں۔

بابے کھیرو دی بوتری نال کیتیاں نیں۔ ہور کیہڑیاں۔

نوری: چاچی رحمتے! بابا کھیرو! کِناں دیاں گلاں پیا کرنا ایں۔

طفیل: توں اوہناں نوں اپنی جیبان نال نئیں کہیا بئی اسیں پنڈ وچ

نئیں رہنا تے شہر ٹُر جاناں ایں۔

نوری: کیہڑا شہر! کنہاں نے نئیں رہنا:

طفیل: اسیں دوناں نیں۔ میں تے توں۔

نوری: میں تے توں!

طفیل: آہو توں چاچی رحمتے نوں ایہہ گل نئیں کہی بئی میں تے طفیل نے نکاح پڑھا لیا اے تے اسیں ہُن ایتھے نئیں رہنا۔

نوری: شرم کر دے۔ چودھریا۔ اپنیاں گلاّں میرے ناں لائی جاناں ایں۔ زیباں دے پیو نال سب توں پہلاں توں ای گل کیتی سی ناں بئی میں تے نوری نے نکاح پڑھا لیا اے تے ہُن اسیں پنڈ چھڈ جاناں گے۔

طفیل: زیباں دا پیو! میری تے اوہدے نال گل کلام ای نئیں۔

نوری: تے فیر اوہدے نال گل کس کیتی۔

طفیل: مینوں کی پتہ نال ایمان دے میں تے اج ہیکر ایہہ وی نئیں سان جاندا بئی تیرا ناں نوری اے تینوں پنڈ چوں لنگھدیاں ڈٹھیاں دو ترن واری ضرور ویکھیا اے پر ایہہ نئیں سی پتہ بئی توں نوری ایں۔

نوری: مَیں مَن ای نئیں سکدی۔ بھلا میری سہیلی زبیدہ جھوٹ مار دی اے بئی طفیل آپ سب نوں کہندا پھردا اے۔

طفیل: تے میں جھوٹ ماروآں جدوں کہنا آں بئی پنڈ دے سارے مُنڈے یقین کری بیٹھے نیں بئی اِک دِن نوری نے اپنے پنڈ وِچ بدوق چک لئی سی۔

نوری: کیوں!

طفیل: آہندی سی جیہڑا میرے تے ٹنیل دے سنہ وچ آوے گا گولی نال اُڈا دیاں گی۔

نوری: کون ہیں!

طفیل: آہندے نیں۔

نوری: تیرے پنڈ دیاں بُڑھیاں تندور تے بہہ کے کہندیاں نیں طفیل شکار دے بہانے ٹبے تے جاوندا اے تے چک اٹھاراں وَل مُنہ کر کے گاون گڈھدا اے۔

طفیل: کون ہیں؟

نوری: آہندے نیں۔

طفیل: تے توں گش نیں آکھیا۔

نوری: نال ایمان دے مَیں تے تینوں دیکھیا ای اج اے۔ ایہہ

ساریاں اشٹ باجیاں کلّے ای چھڈیاں نیں۔

طفیل: سونہہ رب دی مینوں تے پتہ ای ہن لگا اے بئی تیرا
ناں نوری اے تے توں ای ایہہ ساریاں کہانیاں اپنیاں
سہیلیاں آگے پایاں نیں۔ کیوں ٹھیک اے ناں۔

نوری: دے گُش ہوش دا دارو کر۔ مینوں کی لوڑ پئی سی بئی ——

طفیل: کھاخاں سونہہ بئی توں نیئں گل کیتی۔

نوری: ناں ایمان دے مینوں تے پتہ ای ہُن لگیا اے بئی توں
طفیل ایں۔

طفیل: تے فیر گل سُنیں ناں ——

نوری: کی اے۔

طفیل: تینوں ویکھ کے مینوں بندیاں نال پیار ہو گیا اے۔

نوری: کیہڑے بندیاں نال ؟

طفیل: جناں اے گل گھڑی اے تے بڑی کھیچل نال تھاؤں
کتھائیں اپڑائی اے۔

نوری: کیوں :

طفیل: بس اینویں ای۔

نوری: نیئں کوئی گل تے جرور اے —— دسیں ناں۔

طفیل: ویکھیں ناں نوریئے جیہڑی گل بنی سی اوہ تے گئی اے
بن۔ تے ہُن اسیں کیوں وہلے بہہ رہیئے۔ مَیں نبّے تے
جا کے گاون گڈھیا کراں گا۔ تے بدوق لے اک اُدھ چکّر
کمّوہ وَتے لا دیا کریں۔

نوری: کیوں ؟

طفیل: ہاسے دی نیئں سمجھی۔

نوری: نیئں۔

طفیل: وچاریاں لوکاں ایڈیاں سدھراں نال اپنے دِلاں وچ شک
پایا اے۔ ہُن اوہناں دا دِل توڑنا ٹھیک نیں۔ ہے کہ نیئں۔

نوری: ————

طفیل: اوَدے گل تے کر۔

نوری: مَیں کی گل کراں۔

طفیل: میرا تے خیال سی چھپیاں جیہیاں اکھاں والی بھیڑی جہی کوجھی
جتی نوری ہوندی ایں۔

نوری: بَلے وے جوسفا۔

طفیل: جوسف تے کھیر نئیں۔ پر اوہو جیہا وی نئیں جیہو جیہا توں
سمجھدی ہوندی ایں۔

نوری: (سہدی ہوئی) اوہدے ناویں تے کھیر جراکو چنگا ای ایں۔

طفیل: ہن کسیدہ کدھن کدوں آویں گی۔

نوری: اگلی جمعرات نوں

طفیل: ہئی کل فیر آنویں۔ جے وچ اک دو دن دا پھرق پے جاوے تے بندا بھُل جاندا اے۔

نوری: ایہہ ای او پئی سوچدی ساں۔

طفیل: آہو ہن اینویں ای سوچیا کر۔

نوری: پر ــــــــ

طفیل: پر پر رہن دے۔ فیر کل آنویں گی ناں۔

نوری: آنواں گی۔

طفیل: چل تینوں ٹھوکر تیک چھڈ آنواں۔

نوری: چل۔

(فیڈ آؤٹ)

۲

کمال: آجا اُوئے فرَوز اَیتھّے ای بہہ جِپلیئے۔ دیکھ خاں کی
سورگ دے جھُوٹے پیٔے آوَندے نیں۔ آجا۔

فیروز: اَیتھّے ٹاہلی تھلّے! دیکھ لَے۔ توُں اپنا پڑھیا لکھیا وِچار
لے۔ میٔنوں تے اِنکار نیں۔ جبا پِنڈ توں نیڑے ایں۔

کمال: پِنڈ توُں! اَپنے پِنڈ توُں! اُوسئے پِنڈ تے اوہ کِنّی دور

رہ گیا اے۔

فیروز: مینوں تے نیڑے ای دِسدا اے۔

کمال: نیڑے دِسدا اے؟ لے فیر اوتھوں بھلار چوں پانی لے آ گھٹ کو۔ تیرا پنڈ ہور دُور کر دیاں۔

فیروز: ٹھہر جا۔

کمال: کیوں؟

فیروز: ٹھہر جا —— ٹھہر جا ہوندا پیا اے ہوندا پیا اے۔ ہے۔ آہ لے —— بلے بلے بلے۔

کمال: کیوں فروز۔ کی ہو گیا اے اوئے؟

فیروز: بڑی دُور اے بئی۔ آ ہا ہا ہا۔۔ پنڈ تے بڑی دُور ہو گیا اے —— نتے نالے ہور ہوئی جاندا اے۔

کمال: دیکھیا ای! ہُنے ای من گیا ایں۔ ہالی تے میں کلا منتر نیں دکھائی۔

فیروز: فصلاں رہ گیاں کمالیا۔ آہ ویکھیں ناں۔ ایہہ پیلی اے باگو دی۔ اوہ دُوجی بابلے فریدے کیاں دی۔ اوہ گل نیں رہئی۔

کمال: ویکھیں ناں فروز۔ لوکیں محنت نیں کردے۔ جان نیں ماردے

توں جان دا ای ایں۔ بئی کینی کسماں سیتی۔

فیروز: سیتی! سیتی — آہ ——

کمال: توں جان دا ای ایں بئی میں نیایاں وچ تماکو بیجیا سی۔

فیروز: آہ بیجیا سی بئی بیجیا سی جھوٹ نئیں ماردا۔ کدوں بیجیا سی بھلا۔

کمال: اوہے پچھلے سال۔ بھل وی گیا ایں۔

فیروز: اوہ ای تے میں گل کری جاناں۔ بئی جرور بیجیا سی۔

کمال: تے دیکھ لے فیر کویں مٹی نال مٹی ہو گیا سی۔

فیروز: بڑی محنت کیتی سی۔ سارا پنڈ ای جاندا اے کہ۔

کمال: تے ویکھ لے فیر ہو گیا سی کہ نئیں بندے بندے سان!

فیروز: جے کدھرے اوتوں پھل چنگا رہندوں تے تماکو بڑا چنگا ہونا سی۔

کمال: اوئے کملیا۔ پھل چنگیاں گش نئیں ہئی دا۔ فصل نوں دھن دینا چاہیدا اے جویں اوہدی روح کرے پئی دڈھے تے پھلے بس بندے نوں مٹی نال مٹی ہونا چاہیدا اے۔

فیروز: ڈر کے، مٹی نال مٹی؟

کمال: بئی منجی اوتھے لے جاوے۔ روٹی پیلی تے سدا اوسے بونیں

اُوتھے ۔ رہوے اوتھے ۔ تے پَیلی تے نگاہ گڈ کے اِک گُھٹے لگ رہوے ۔

فیروز: آہو جی ایویں تے نئیں پھسلاں تیار ہوندیاں ۔ بندا ہتھ نہ پھیرے تے سر دے وال وی دوھنوں کھڑد جاندے نیں ۔

کمال: دیکھ لے نیاج پٹواری گنجا کیوں ہویا فیر ۔ سر کھلا چھڈ چھڈیا تے دالاں نوں تیلا پے گیا ۔

فیروز: اوئے نیل مجو نہ لایا ۔ تیلا تے پینا ای سی ۔

(موٹرسائیکل دی واج)

کمال: او کی بئی فروز ۔ ہیں ۔ سُن دا ایں ۔ ایہہ واج کیئی اے ۔

فیروز: (سوچ کے) چکّی نیں ؟

کمال: اوئے چکّی دی واج ایہو جئی ہوندی اے ؟

فیروز: او تے اللہ نہ بُھلاوے —— اُوئے ایہہ تے —— اوہ اے اپنے جیلداراں دے مُنڈے کول وی ہوندا سی ۔

کمال: سینکل موٹر ؟

فیروز: آہ —— آہ ——

کمال: تے ایدھر کدھر ؟

فیروز: اللہ جانے ۔

(موٹر سائیکل نیڑے آ کھلوندی اے)

سوار: اے بھائی صاحب ___ اے بھائی صاحب ___ ڈیک کو کون سا راستہ جاتا ہے؟

کمال: کُش ساکوں آہندا اے۔

فیروز: تینوں بلاندا اے۔

سوار: میں نے کہا بھائی صاحب ___ حضور آپ سنتے ہیں کہ نہیں۔

کمال: ویکھیا ای تینوں پیا آہندا اے۔ جھوٹ تیرا ای ناں اے کہ

فیروز: میرا ناں تے فروج اے۔

کمال: فروج کی جھوٹ کی۔ اِکو ای گل اے کہ۔

فیروز: ہاں جی۔

سوار: ڈیک کو یہی راستہ جاتا ہے کیا؟

فروز: اُراں آ کے گل کرو جی۔

سوار: بھائی میں یہ پوچھ رہا ہوں کہ ڈیک کو یہی راستہ جاتا ہے کیا؟

کمال: بہہ جاؤ۔

فیروز: بہہ جاؤ۔ بہہ جاؤ۔ اپنا یار اے کمالا۔ بہہ جاؤ۔

کمال: آ تون کدھر چکی پھروے جے۔

سوار: یہ تو بندوق ہے۔

فیروز: اسی ایہہ نوں توپ ای سدے آں۔ گل کی اے۔

سوار: بھائی ذرا مرغابی ورغابی کے شکار کا ارادہ ہے۔

کمال: مرغائی! بے شکار ویکھ وچوں! فروج ایناں نوں سمجھا اوئے۔

فیروز: سمجھ جاؤ جی۔

سوار: کیا بھائی؟

کمال: مرگایاں دا شکار دی کوئی شکار اے۔ کوئی باگھ مارو۔ بگھیلا مارو۔ کسے شیر نال دست پنجہ لڑاؤ۔ کسے بگھیاڑ دا کلیجہ پاڑو۔ ایہہ مرگایاں کی ہوہیاں بھلا۔ کیوں بئی فروج۔

فیروز: تو داں جی۔ ایناں دا کی شکار ہویا ——— تے آہ تھیلے جیئے چ کی لئی پھردے جے۔

سوار: گولی بارود ہے۔ کچھ کھانے پینے کی چیزیں ہیں۔

کمال: اچھا! توڑے دار بندوق اے۔

سوار: جی ہاں۔

فیروز: تے بہہ کے بھردے رہندے ہوؤ گے۔ گٹ گٹ کے۔

سوار: وہ تو ہے۔ توڑے دار تو ایسے ہی بھرنا پڑتی ہے۔

کمال: بھلا وکھاؤ خاں برُود۔

سوار: بارُود! دیکھئے — یہ ہے — کوئی سیر بھر تو ہو گا۔

فیروز: بلّے۔ پت پاپڑے ورگا اے برُود تے —— کما لیا سگرٹ ہے گی کوئی۔

کمال: کیوں؟

فیروز: چنگی برُود ای بھر کے پیئیے۔ بوٹی ورگے ای نہیں۔

سوار: سگرٹ میں بھر کے؟ فوَت ہو جائیے گا صاحب۔

کمال: لے اسیں جدوں شکار تے جانے آں تے برود دے ای سُوٹے لانے آں کہ۔

سوار: بارُود کے؟

کمال: اوئے بھائیا ساڈا شکار ہور طراں دا اے۔ اسیں کدے نہیں ماریاں بکطاں گھگھیاں۔

سوار: آپ بھی شکار کھیلتے ہیں؟

فیروز: وَڈھا!

سوار: شیر بگھیرے کا!

کمال: نئے ہور —— پشلی وَاری تینوں یاد اے ناں فروج جدوں رِچھ آ پیا سی۔

فیروزہ: مَیں نال ساں کہ۔

سوار: ریچھ! آپ پر حملہ کر دیا تھا کیا؟

کمال: حملہ! اوئے بچارے چُک کے بگڑ پیا گیا سی کہ۔ میتھوں بندوق
بھری ناں گئی۔ تے میں بھج پیا اگّے اگّے۔

فیروزہ: تے مَیں کی کیتا سی بھلا۔

کمال: توں... اوئے (سوچ کے) توُں اودھر ہو گیا سیں اُوہدے
کھبّے پاسے۔

فیروزہ: آہو آہو —— کھبّے پاسے کھبّے پاسے۔

سوار: پھر کیا ہوا؟

کمال: اَگّے آ گیا اِک رُکھ۔ بڑا لمّا تے اُچّا۔ اُوہدا ٹاہنا ہوناں
ایں کوئی ویہہ پچّی ہتھ اُچّا۔

فیروزہ: پچی تیہہ ہتھ ہونا ایں۔

سوار: پچیس تیس ہاتھ اونچا!

کمال: تے ہور —— لَو جی میں جو مَینے بندوق اُبھریا تے ودھ
کے ٹاہنے نُوں ہتھ پا لیا۔

سوار: یعنی آپ زمین سے اُچھل کر ڈال تک پہنچ گئے۔

کمال: نہیں اُبھر دی واری تے ٹاہنا نہیں پھڑیا گیا۔ مَیں اُتاں نکل

گیا ہویا۔ تے فیر ڈِگدی واری پھڑیا۔ تے رِچھ ہوری، ہیٹھاں گیڑے کڈھدے رہ گئے۔

سوار: مگر ریچھ تو درخت پر چڑھ لیتا ہے شاید۔

کمال: ہے اے نی چھیتی کیتے تے نئیں چڑھن دیئی دا ناں ریچھ نوں۔

فیروز: اُتوں ایہہ نے بھر کے بندوق ٹھوکی۔ ہیٹھوں میں ڈانگ ماری۔

سوار: آپ نے ریچھ مار گرایا!

فیروز: اُوئے او کھل کتھے اے کمالیا۔

کمال: چاچے نکے دا چھوڑ لے گیا سی کراچی۔ آہندا سی اوتھے وِک جاندیاں نیں۔

فیروز: آہو لے گیا سی۔ لے گیا سی۔

سوار: اب نہیں جاتے آپ شکار پر۔

فیروز: جانے آں۔ جاندے کیوں نیں۔

سوار: تو پھر مجھے بھی کبھی لے چلیے۔

کمال: چل۔ پَر توں جرا مریڑا جیہا ایں۔ کِدھر مسٹ پھیٹ وچ گئی تے سانوں مشکل پے جاؤ۔

سوار: آپ جو ہوں گے ساتھ۔

فیروز: ایسے لئی تے پتے آہنے آں۔ بئی ساڈا شکار جرا ڈاڈھا

جیا ہوندا اے۔ مینتے توں ای بوکاٹا ہو جانویں۔

کمال: اوئے اوہ۔ جدوں نواب صاحب وی سن نال۔

فیروز: اوددوں۔ ہاں اوددوں تے بس حد ای ہوگئی سی۔ سارے منہ ای ویکھدے رہ گئے سن۔

سوار: وہ کیوں؟

کمال: منہ جو ہویا تے ویکھنا ای سی کہ۔ منہ ویکھن لئی ہوندا اے ناں۔

فیروز: توں اوس دن خبرے بیبے مارے سن وو۔

کمال: بیبے! اوئے اوس دہاڑے تے بھگیاڑ ہاڑے گھٹ دے سن پئے۔

سوار: بھیڑیئے!

فیروز: ہاں۔ بھیڑیے۔

سوار: ہوا کیا تھا آخر؟

کمال: اوہ توں فروج تے پچھ لے۔

فیروز: ناں بابا ایں تے گریب آدمی آں توں کمالے توں ای پچھ لے۔

کمال: فروج توں ای دس دے یارا۔

فیروز: ہُن کی دسیّاں جیاں بھگیاڑاں دی گل کریئے۔ کیہڑے شیر سن۔

سوار: کچھ تو بتایئے صاحب۔ بھلا یوں ترسانے سے فائدہ۔

کمال: گل ایہہ اے بئی ایں (اٹک کے) دو بھگیاڑ مارے۔

سوار: دو بھیڑیئے، ایک ہی دن میں؟

فیروز: اِکّو ای دِن نئیں۔ اِکّو گولی نال۔

سوار: ایک گولی سے! وہ کیسے۔

فیروز: دس دے کمالیا۔

کمال: توں ایتھو ای دس۔ گل توں ایتھو ای توری اے۔ ہُن مرد دا کم نئیں پچھے ہٹ جانا۔

فیروز: بھلا مَیں کی آکھیا اے۔

سوار: آپ کہہ رہے تھے کہ اُنھوں نے ایک ہی گولی سے دو بھیڑیئے مار گرائے۔

فیروز: کے فیر مَیں کوئی مُکر ن تے جیں لگا۔

کمال: شاوا شے سُنا دے سارا قصّہ، میرا بھرا۔

فیروز: لو جی سویر توں لے کے دوپہراں ویلے تیکر تے اسیں دھکّے کھاندے پھرے تے سانوں کُش نہ لبھّا۔ جنور

ساڈی شکل ویکھن تے تھر تھر کنبن......

کمال: مَیں کہنا جنوُیں واری دا تاپ چڑھیا ہوندا اے۔

فیروز: تے فیر سانوں اِک بھگیاڑ دس گیا۔ ہیں تے ساڈا بھرا کمالا اودھے مگر لگ گئے —— کیوں اینویں ای اے ناں۔

کمال: بالکل! توُں گل کری جا۔

فیروز: لو۔ جی کوئی دوہاں تِناں کوہاں دا پَینڈا کر کے بھگیاڑ اِک پتھر دے ٹبّے اوُہلے لُک گیا۔

سوار: چٹان کے پیچھے چھُپ گیا۔

کمال: آہ۔

فیروز: چٹان اوُہلے لُک گیا تے بھرا کمالے نے رفل بھر لئی۔

کمال: ہَیں پہلاں ای بھری ہوئی سی۔

فیروز: اچھا پہلاں ای بھر لئی ہوئی اے۔ رفل بھرن وچ کیہڑی ڈیر لگدی اے۔ میرے گھر آلی نے اک ہتھ ناں دو رفلاں بھر لیندی اے۔

سوار: کون؟

کمال: ساڈیاں گھر آلیاں۔

سوار: آپ کی بیویاں! وہ بھی شکار کھیلتی ہیں کیا۔

فیروز: لوؤ۔ اوہناں ای اے سانوں ایہہ شوق لایا اے۔

کمال: میری گھر آلی دا نشانہ، ایہہ سمجھ لوؤ بئی مُندری وچوں گولی

کڈھ دیندی اے۔

فیروز: بئی ایویں جھوٹ کیوں ماریئے۔ میرے آلی تے توڑے دار

بندوق واہ وا چلاندی اے۔

سوار: مُرغابی وغیرہ کا شکار تو خوب کھیلتی ہوں گی۔

کمال: مُرگایاں! اوئے بھایا مُرگایاں تے اوہ اِک ڈبکے نال

ای ویہہ ویہہ سٹ لیندی اے۔

فیروز: بئی بڑا ڈلکا اے اوہندا۔

کمال: شکاری کتّا سی فروز دا۔ ڈوری ڈوری آہندے سن اوہنوں

بس اِک دِن بھابی ساڈی ڈلکا ماریا تے تھاہیں مر گیا۔

سوار: اصل میں گاؤں کے لوگوں کی صحت بھی بہت اچھی ہوتی

ہے ناں۔

فیروز: صحت! جے کدھرے تیرے ورگا مریڑا جیہا اوہدے اڑکے

چڑھ جائے تے بس ....

کمال: بگّا سراں بنا دیوے ہڈیاں دا۔

سوار: مگر صاحب آپ تو بھیڑیئے کے شکار کی بات کہہ رہے تھے

کمال: بس ویندے ویندے ٹھنڈا کر دِتّا۔

سوار: مگر آپ تو کہہ رہے تھے کہ ایک گولی سے دو بھیڑیئے مار گرائے۔

کمال: کون میں آہندا ساں؟

سوار: نہیں یہ آپ کے دوست۔

کمال: چل بول بئی دوستا۔

فیروز: بھلا میں کی آکھیا سی؟

کمال: توں آہندا سی بئی میں اِک گولی نال دو بھگیاڑ مارے سی۔

فیروز: ہاں؟ —— لو جی۔ اوہ بھگیاڑ وچارا، قسمت دا ماریا پہاڑی نال لگ کے کھڑ گیا۔ بھرا کمالے ہوراں نے بدوق چکّی۔ نئے اِک ہور بھگیاڑ آ کے پہاڑی دے دوجے پاسے لگ کے کھڑ گیا۔

کمال: لہندے وَلّوں آیا سی ناں فروج؟

فیروز: تے ہور کی۔ بھگیاڑ کدے چڑھدے وَلّوں وی آیا اے۔

سوار: پھر کیا ہوا؟

فیروز: میں بھرا کمالے نوں سینت ماری بئی اِک پہاڑی دے سچّے کھلوتا اے تے اک کچھّے —— کیوں بئی میں سینت ماری سی کہ نئیں۔

کمال: اوئے آہو۔ بیں کوئی اٹھا ساں۔

سوار: اچھا پھر!

فیروز: لو جی اپنے کیتا فیر۔ سِدھا پہاڑی وِچ۔ سامنے کالے پتھر وچ وجی گولی تے پاٹ کے دو ہو گئی۔ اِک بجّے پاسے دے بھگیاڑ وچ وَجی ———

کمال: تے اِک کھبّے پاسے آلے دے وچ ———

فیروز: تے اوتھے ای ٹھنڈے ہو گئے دونویں۔

سوار: حد ہو گئی صاحب، عقل نہیں مانتی۔

کمال: اوئے بھیڑیا عقل نوں کی کرنا ایں۔ اے بھلا آگے وی کدے منی اے۔

سوار: تو چلیئے نا۔ آج بھی ہو جائیں مرغابیوں سے دو دو ہاتھ۔

کمال: تینوں آکھیا اے بیبا بئی اسیں گھگھیاں کبوتراں دا شکار نئیں کھیڈ دے۔ اسیں تے وڈھا شکار کھیڈ دے آں۔

فیروز: گھٹو گھٹ ایناں تو وڈھا تے ہووے بئی بندہ چک کے گھرے ناں لیا سکے۔

کمال: گھرے لیا کے اینویں کی سیاپا پاؤنا اے

سوار: بھائی دیکھئے موٹر سائیکل میرے پاس ہے۔ بارود سے

تھیلا بھرا ہے۔ اور ڈیک بھی، آپ کہتے ہیں، یہاں سے
دُور نہیں ہے۔ تو پھر آپ، چلتے کیوں نہیں۔

کمال: اودھر ساڈے گھراں آلیاں تیار ہو بیاں بیٹھیاں نیں، ایدھر
توں کاہلی پائی جاناں ایں۔

سوار: تو کیا وہ بھی جا رہی ہیں شکار پر۔

فیروز: کل دیاں کہندیاں پیاں نیں۔ بئی سردی آ گئی اے تے
گھرے رچھ دی چربی دا اِکّو پیپا رہ گیا اے۔

کمال: کسے دی بیائی پاٹ جاندی اے۔ کسے نوں سٹ پھیٹ
وِچ جاندی اے۔ چربی تے جروری ہوئی کہ۔

فیروز: اسیں کہیا بئی اج تسیں، دونویں ای کوئی رِچھ رُچھ مار لیاؤ
ساڈی تے رُدح بئی کر دی۔

سوار: اکیلی! تو کیا وہ اکیلی جائیں؟

کمال: کیوں اوہناں نوں ڈر اے کوئی! بدوقاں موڈھیاں تے
گھوڑیاں دیاں واگاں ہتھ وِچ۔ پچھے رہ کی گیا۔

سوار: مگر پھر بھی صاحب۔ اِک بات ہوتی ہے۔ یُوں اکیلے ——

کمال: اِک! اوہناں کول لکھاں ہجاراں بانّاں نیں۔ اوہ نیئں ڈریاں۔

سوار: صاحب ہمارے وہاں شکار پُور میں ایک صاحب تھے

ایگزیکیٹو انجینئر اُن کے پاس ایک بندوق تھی بارہ بور کی ...

کمال: اوئے رہن دے یار - اینویں تاں ای اے شکار پور - لوکاں
خبرے اوتھے چڑی وی نئیں ماری ہوتی۔

سوار: نہیں جی - وہ جن صاحب کا میں ذکر کر رہا ہوں - بڑے
نشانہ باز تھے۔ اُڑتے جانور، بھاگتے درندے پر ایسا نشانہ
لگاتے تھے کہ بس وہیں ڈھیر ہو جاتا تھا۔

(دُوروں واجاں آندیاں نے)

عورت[۱]: عملیا وے —— وے عملیا —— وے کتھے مر گیا ایں۔

فیروز: بھابھی نوراں دی واج لگ دی اے۔

کمال: بھابھی جنتے دی نال ای اے۔

فیروز: (ڈر کے) نئیں۔

عورت[۲]: وے عملیا —— وے کتھے رُڑھ پڑ گئے جے۔

فیروز: دونویں ای نیں۔

کمال: خبر نیں۔

فیروز: آ چلیئے۔ ایناں نوں ایتھے ای ——

سوار: کہاں جا رہے ہیں آپ لوگ ؟

کمال: اوہ ساڈیاں سوانیاں لبھیاں آندیاں نیں۔ بد دعاواں سے

کے تیار ہو کے۔

سوار: تو پھر ٹھیک ہے۔

فیروز: اوہ چاقو بُھل جاندیاں ہوندیاں ن۔ اُسیں چل کے چاقو لے آیئے۔

عورت ۱: وے عملیا ـــ کمالیا وے ـــ وے توں کتھے مرگیوں۔

فیروز: آکمالیا ـــ لے توں اَیتھے ای بیٹھیں۔ اُسیں آئے

عورت ۲: وے فروج ـــ وے مینوں مار سیٹو ای۔ وے کِتھے دفع ہو گیا ایں۔

۱: اوہ دیکھ ٹاہلی تھلّے۔

۲: مینوں تے اِک ای جاپدا اے۔

۱: نئیں نی۔ دونویں ای ہوندے نیں۔ گل وکڑیاں پا کے بہہ جاندے نیں۔ جن دیاں نوں ن ردوَن۔

۲: مینوں تے ایس بندے مار چھڈیا اے۔

۱: تے میں بڑی سُکھی آں۔ ہے ناں۔

۲: چارے پاسے پہرے لا چھڈے نیں میں تے۔ پر ایہہ فروج کِدھروں ناں کِدھروں۔ اللہ جانے کیویں نشہ پانی کر ای لیندا اے۔

ما : تے کماسلے نوُں دی کرا دیندا اے نال ای۔

۲م : بڑا بھولا اے ناں تیرا کمالا۔

عا : اوہنے ای میرے گھر آلے نوُں پٹیا اے ۔ مَیں تے
سچی گل کراں گی۔

۲م : تے مَیں ایہہ کہاں گی بئی تیرے گھرآلے نے ساڈے فرج
نوُں پٹیا اے۔

ما : نی آہ تے کوئی ہور ای بیٹھا اے۔

۲م : کون ایں وے توُں۔

سوار: مَیں ؟ مَیں شکاری ہوُں ، شہر سے آیا ہوُں مُرغابیوں کا
شکار کھیلنے۔

ما : تے ایتھے کی پیا کرنا ایں ؟

سوار: یہاں دو شکاری اور بِل گئے تھے اُن سے اَگلے شکار
کا پروگرام بنا رہا تھا۔

۲م : کون ؟

سوار: دو شکاری !

عا : ویکھیا ای ۔ اوہو سن ۔ ساڈی واج سن دیاں ای کھسک
گئے نیں ـــــــ کی ناں سن وے اوہناں دے ۔

سوار: کچھ بھلے سے نام تھے۔

عـ۲ : کمال سنے فروج !

سوار: بالکل! بالکل۔ وہی۔ وہی۔ چاقو لینے گئے ہیں۔ آپ کیا ان کی زوجہ ــــــــ

عـ۱ : نی بخنتے۔ لے ایہہ اے ساری اِلّت وی جڑ۔

عـ۲ : میں وی آہندی ساں بئی پنڈ وِچ رہ کے عمل کرہیں کر لیندے نیں۔

عـ۱ : ایہو ای لیا کے دیندا اے اوہناں نوں بوٹی۔

عـ۲ : کی اے وے تیرے تھیلے وِچ ؟

سوار: کچھ بارود وغیرہ ہے۔ اور ساتھ ہی ــــــــ

عـ۱ : تیرے پینے برود بھراں۔ سانوں موآنا لان والیا۔ لیا تیرے بودے ساڑاں۔

سوار: ہیں ہیں۔ بھئی کیا کر رہی ہیں آپ۔

عـ۲ : وے اُراں بھرا تھیلا ــــ بھیڑے ناں نوراں چھک لے۔ چھک لے ــــــــ

سوار: کیا کر رہی ہیں آپ ــــ بھئی سنئے تو سہی۔ دیکھیے۔

عـ۱ : وے رہن دے۔ سُنیئے تو ڈِبا بچیا۔ نی توں تھیلا پھڑ۔

. کھولے نی جنتے

سوار: بھئی یہ کیا زبردستی ہے ۔ کیا کر رہی ہیں آپ ۔ حد ہو گئی ۔
میرا تھیلا تو چھوڑیئے ۔

۱ : وے پراں مر ۔ وڈّے تھیلے والا ۔ کھول نی کھول جنتے
دیکھ خاں کنویں پھلیا پیا اے ۔

۲ : ہائے میں مر جاں ۔ نی تُوراں ایہہ تے بوٹی نال بھریا پیا اے ۔

۱ : کیوں وے کاہلے منہ آیا ۔

۲ : وے تیرے سر سُوا ۔ بڈھڑی بوتھی آ لیا ۔ تُوں ای اوں لے
آ کے اوہناں نوں بوٹی پیاناں ایں ۔

سوار: بوٹی ! کون سی بوٹی ؟

۱ : جا دفع ہو جا ——— نئیں تے مار مار کے بھُچو بنا دیاں گی

۲ : تے جے پیر مُڑ کے ایتھے آیا تے ۔

سوار: مگر کیا زبردستی ہے ۔ میں کہتا ہوں کوئی دھاندلی ہے ۔
عجیب مذاق ہے ۔

۱ : وے جا پراں دفع ہو ۔

سوار: میرا تھیلا تو دے دیجئے ۔

۲ : وے جا وڈھا تھیلے دا کُش لگدا ....

۱ : جاناں ایں کہ۔

سوار: بھئی حد کرتی ہیں آپ۔

۱ : نی اُوہتھوں سوٹا پھڑیں اک —— لیانیں او ڈنڈا۔

۱ : ٹھہر جا ئیں اینوں ہنے تماشا دکھاندی آں —— کھلویں وے تیرے

سوار: مگر مگر ——

۱ : بہتی مگر مگر نہ کریں —— جا دفع ہو —— مر پراں۔

سوار: میرا تھیلا ——

۲ : کھلو جا میں ایہہ نوں دیاں تھیلا۔ ٹھہر میں دی بھراواں پٹیا ساڈے بندیاں نوں بوٹی لیا لیا دینا ایں۔

۱ : ناں نی ناں۔ مر جائے گا۔ مر جائے گا نی۔

سوار: ہے ہے۔ خدا کے لئے۔ خدا کے لئے دور ہوتا جا رہا ہے) عجیب مصیبت ہے۔ عجیب لوگ ہیں۔ کوئی بات ہی نہیں سنتے۔

۱ : فیر کھاو گیا ایں۔ پھڑیں نی جنتے۔

سوار: لاحول ولا قوۃ۔ جا تو رہا ہوں۔ جا تو رہا ہوں۔ خدا کے لئے۔ خدا کے لئے۔

(موٹر سائیکل دے سٹارٹ ہوون دی واج —— فیڈ آوٹ)

۳

رمتے: تے فیر چاچے دا گُسّہ توُں جاندی ایں جرا جرا گل تے بھبُوتہ جاندا اے۔

شادو: پتہ اے میرے میئیں نوُں اِک واری تا آ جائے تے فیر مہینہ مہینہ ٹھنڈا ای نئیں ہوندا۔ جنے کھنے نال کھیبڑا رہندا اے۔

رحمتے: میں آکھیا چاچا۔ میں میلے تے جانا ایں مینوں اٹھیانی دے
دے تے میرے دل رانج دیکھیا جیویں ساہ پی لینا ہووے۔

شادو: تے توں کی کرنی سی اٹھیانی۔

رحمتے: میں چیجاں لینیاں سن میلے چوں۔ اِک تے لوہ سپ دلادیں
والا چوڑا۔ اِک ٹیلی نے اِک اوہ کی ہوندا اے نی .... اوہ۔

شادو: نی اوہ کون اے بھلا۔ دتہ نیں۔

رحمتے: لگدا تے اوہو ای اے۔

شادو: بلا نواں۔

رحمتے: رہن دے نی۔ اللہ جانے کوئی ہور ای ہووے۔

شادو: اوہیو اے نی (واج مار کے) دِتیا دے دِتیا.... اللہ دِتیا۔

رحمتے: اللہ دِتیا۔ وے ایدھر ٹاہلی دے تھلے۔

دِتہ: (دوروں) کون جے بئی تسیں.... شینت۔ کون جے۔

شادو: میں آں شادو۔

دِتہ: اچھا۔ شینت.... ٹھہریا جے میں بیلی وچوں گاں کڈھ آواں

شادو: نی سنیا اے دِتے لئی اوہدا میاں ہزار روپیہ چھڈ مریا اے

رحمتے: میں تے سنیا اے اٹھ سو چھڈ کے گیا اے۔

شادو: اٹھ سو کی تے ہزار کی۔ پر ایہہ کی کرے گا اپنا سارا روپیہ۔

رحمتے: کرنا کی سُو۔ کھا پی جان گے لوکیں۔ ایس تھہدے کول کی رہ جانا ایں۔

شادو: تیرے نال نتے بڑیاں ہس ہس کے گلاں کردا ہوندا سی۔

رحمتے: ساریاں نال ای کردا اے۔ ایہدے ہسّن دی بھلی پچھّی سُو۔

شادو: بندا ماڑا نئیں۔

رحمتے: اینویں وچارا بھَلّا جیہا اے۔ جہنے دو گلاں کیتیاں اوسے دے مگرے ٹرُ پیا۔

شادو: صُوباں توں بڑا ڈردا اے۔

رحمتے: اوہ کالے مُنہ آلی ساریاں نوُں ڈرا لیندی اے۔

شادو: ہہے کی کوڑھی جیہی۔

رحمتے: نہ منہ نہ مَتھا تے جِن پہاڑوں لتھا۔

دِتہ: کیوں؟ میں شینت —— جِنّ پہاڑوں لتھّا کیوں؟ مَیں تے۔

رحمتے: ہاں توُں کِدھروں دی آ گیا ایں۔

دِتہ: مَیں گانہہ نکل گیا سی تے فیر کھوُہ ولوں دی تہاڈے گھر آ کھلوتا۔ تے نالے شینت۔

شادو: ہلئے وہے دِتیا۔ توُں ساڈیاں گلاّں سُندا رہندا ایں۔

دِتّہ: کیوں میرا شینت جی نئیں کردا تہاڈیاں گلاّں سُنن نوُں میں

تے .... تہاڈے ورگی وَاج کڈھ کڈھ کے اپنا من آپ ای
پرچاندا رہنا آں ..... تے .....

رحمتے: اَج کل تے سُنیا اے تیریاں پنجے گھیو وچ نے۔

دِتّہ: نہیں شینت سیالاں وچ تے گھیو جم جاندا اے۔ میں تے
چمٹا تا کے کڈھدا ہوناں آں۔

شادو: وے اوہ گھیو نئیں کھان آلا۔ دُوجا گھیو۔ ناں واں....
رُوپے .... چھلڑ۔ ہیں!

دِتّہ: اوہ تے شینت میرے کول اگے ای کدے ....

رحمتے: اگّے دی گل جان دے۔ میاں بھلا ترے لئی کی چھڈ گیا
اے۔؟

دِتّہ: میاں؟ میاں نے اللہ بخشے۔ شینت بڑا گھٹے والا سی...
نے نالے .....

شادو: دیکھ ہُن میرے نال سِدھی گل کریں متے ....

دِتّہ: متے کی؟

شادو: متے مینوں نراج کر بیٹھیں۔

دتہ: نئیں شینت میں تے تینوں نراج نئیں کروا..... تے
نالے رحمتے تینوں دی ہیں تے کسے نوں وی نراج نئیں

ہون دیندا۔

رحمتے: تیرا میاں کِنّے روپے چھڈ کے مَریا اے۔

دِتّہ: میاں چھڈ کے مریا اے! روپے۔شینت مینوں تاں۔

شادو: جھوٹھ نہ ماریں۔

رحمتے: ساڈے نال سچّی سچّی گل کریں۔

دِتّہ: نئیں مَیں تے شینت گل کرن ای لگا ساں ......روپیّے

تے مَینوں ....، شینت اللہ جانے ــــــــ

شادو: سارے پنڈ نُوں پتہ اے۔

رحمتے: وڈے چھوٹے سارے جان دے نے۔

دِتّہ: کی جان دے نے۔

شادو: بئی میاں اسمٰعیل تیرے لئی ناواں چھڈ کے مَریا اے۔

دِتّہ: ہچھا! کِنّا؟

رحمتے: ساڈے نال وی اتناویاں کرنا ایں۔سچو سچّی دس دے۔

دِتّہ: تسِیں آپے ای مُکا لوؤ۔

شادو: ایہو جیہیاں گلاّں کر یا کرہ صوباں نال۔

دِتّہ: اوہ تے ہے تئیں تے ۲ لے شبنت۔

رحمتے: دفع کرہ پراں اوہنوں۔

دِتّہ : اچھّا دفع کراں شینت ؟
شادو: سارا دن تیرے نال لڑدی اے۔
رحمتے: دسیں نال دِتّیا۔ لے ایہہ تیرے سرتے ٹُکا تیلا ای۔
شادو: اِمانو امانی دسیں۔ اَن دھوتی دھرتی تے بیٹھا ایں۔
دِتّہ : میاں تے اللہ بخشے گجر گیا شینت تے میَں .....
رحمتے: آہو اوہ بہشتی تے گجر گیا اے۔ پر تیرے لئی کی چھڈ گیا اے؟
دِتّہ : میرے لئی؟ ...... میرا میاں جو سی .....
رحمتے: ہجار روپیہ ہے ناں ؟
دِتّہ : ہجار روپیہ ؟
شادو: ویکھیا ای کیویں مُنہ کھڑ گیا سُو۔
دِتّہ : مُنہ کِھڑ گیا اے شینت ؟ شادو نیَنوں ویکھ کے .....
نالے تنیَوں وی ویکھ کے رحمتے .....
رحمتے: پکّی سچّی گل کر اُڈیا۔
دِتّہ : ہجار روپیہ ؟ بھلا کتھّے اے اوہ ہجار روپیہ۔
شادو: بنک وِچ اے۔ کرساناں آلے بنک وِچ۔
دِتّہ : تے تہانوُں کہنے دَسیا اے۔ شینت۔ تہانوُں کویں پتہ
لگ گیا اے۔

رحمتے: بابا لگھا آہندا سی۔ میئیں اسماعیل دا پیسہ سی بنک وِچ۔

دِتّہ: ہچھا! ستے فیر...... ہجار روپیّہ۔ لوتا نئیں......

شادو: تیرے لئی کی ہوتا اے......؟

رحمتے: ہالی تے تیرے سہرے لگنے نے۔ گھوڑی چڑھنا ایں۔

شادو: میئیں دِتّے دا ویاہ ہونا ایں.....

دِتّہ: تے فیر میں صوباں نوُں... صوباں دی ماں نوں آکھاں..

رحمتے: دفع کر صُوباں نوُں۔

شادو: کالے مُنہ آلی نوُں۔

دِتّہ: کالے مُنہ آلی نوُں؟ شینت... اَج تے کالا مُنہ نئیں سی لگدا۔

رحمتے: اوہنے تیرے نال ویاہ نئیں کروانا۔

دِتّہ: ہچھا.... تے فیر.... شینت.... میں ای اوہدے نال کروا لواں تے نگروں بھانویں.....

شادو: جس پنڈ نئیں جاناں اوہدا راہ کی پچھنا۔

دِتّہ: آہو پر.... میں تے اپنا پنڈ چھڈ کے جانا ای نئیں۔ پر صُوباں نوُں.... نئیں.... میں آہنا شادو نوُں گُتّہ نہ کریں رحمتے میں تینوں واج دِتی سی۔ اِک دِن بھٹی کولے

...... تے توں ......

شادو: تے مَیں کھلوتی نئیں ساں بھلا۔

دِتہ: کھلوتی تے سیں پر ..... جُتّی لاہن ڈیہہ پئی سیں۔

شادو: اوہ تے میری جُتّی وِچ روڑ پے گیا سی۔

دِتہ: اچھا شبنت ..... مَیں تے سوچیا سی ...... پئی ......
گاں ...... بابے ٹکھتے دی گاں ..... کھلووُ جے۔ اوہ
گاں پھیر پیٹی وِچ آ گئی اے۔

شادو: ٹھہر جا ... رحمتے کڈھ آوندی اے ..... جائیں
نی رحمتے۔

دِتہ: جے کوئی تیرے سٹ پھٹ وِج گئی تے شبنت۔ مَیں
ای ناں کڈھ آواں۔

رحمتے: ہائے گاں ای اے ناں۔ کوئی شیر تے نئیں ——— ٹھہر جا
مَیں ہنے کڈھ آونی آں ..... (چلی جاندی اے)

دِتہ: اچھا تے ...... فیر ... بنک وِچ میرا ہجار روپیہ
ہے گا ناں۔

شادو: لے ہُن میرے کولوں لکاونا ایں۔

دِتہ: نئیں مَیں لکاوندا تے نئیں۔ مَیں تے شبنت پچھدا سی

پیا۔ بُی اپنا سارا روپیہ۔ ہجار پورا ہجار روپیہ۔ تے میرا
میاں جُوسی فیر۔ اللہ بخشے۔

شادو: ایہہ جیہڑی اے نا۔ کالے منہ آلی رحمتے۔ توں ایہدے
سامنے پوتھیاں گلاں نہ کریا کر۔

دتہ: مَیں تے نیں کردا .... ایہہ آپے کروا لیندی اے۔

شادو: بڑی چلاک اے۔ اُتوں بھولی تے اندروں ڈونگی۔ آہندی
سی دِتے نوں اوہدے مینُوں دَتوں ہجار روپیہ ملیا اے۔

دتہ: اللہ کرے .... ٹھیک ای ناں .... ٹھیک ای آہندی اے

شادو: اوہو گل تے ٹھیک اے پر ایہنوں کی تیرے رُوپلے نال

دتہ: آہو پیج ایہنوں کی میرے روپے نال۔ ہے نا؟

شادو: توں ایویں بول بول کے ہر اِک نوں نہ دسّی جایا کر۔ لوکیں
اکھاں لا کے بہہ جاندے نے۔

دتہ: توں ای مینوں دسیا اے تے ہیں .... شینت ہور کسے
نال گل تے نئیں کیتی۔ کسے مینوں آکھیا ای نئیں سی تے فیر..

شادو: پتہ دی اے دِتیا۔ ہَیں تینوں کِنّا یاد کردی رہندی آں۔

دتہ: کِنّا کو؟

شادو: تیرے بھانے کوئی مرے کوئی جیوے تینوں کی۔

دِتّہ: مَیں تے آپ مریا پھرنا آں شینت۔ مینوں تاں بس
تُوں ای توں ایں شادو۔

شادو: تے اوہ صوباں کالے منہ آلی؟

دِتّہ: اوہ تے ہے ای کالے منہ آلی۔ سیالاں نوں فیر کُش ٹگی
ہو جاندی اے۔

شادو: گولی مار سُو توں . . . .

دِتّہ: ہچھا مار دیاں گا۔ توں میرے نال قرار کریں تے مَیں تہاڈے
بوہے تے سوال گھلاں۔

شادو: ہالی ذرا ٹھہر جا دِتیا۔ ہالے تے صوباں تیری منگ اے۔

دِتّہ: منگ تے ہیگی۔ پر شینت توں سجا دی چنگی ایں۔

شادو: توں اِنج کر۔ میرے مینیں نال سیری لگ جا۔

دِتّہ: بیر۔

شادو: فیر کی —— فیر سب ٹھیک اے۔ اپنا حصّہ وی لیندا
جاویں تے مینیں نال گل وی ٹوری جاویں۔

دِتّہ: تے مینوں حصّہ کی ملیا کرے گا۔ مَیں تے شینت. . . .

شادو: جو تیری محنت ہووے گی ملیا کرے گی۔

دِتّہ: ایہہ گھاٹے دا سَودا تے مینوں شینت وارا نیئں کھاندا

شادو: کیوں ؟

دِتّہ : جے خینت میری محنت دے حساب نال حصہ لیا تے ہیں

اے فیر بھکا مر جاں گا۔

شادو: ہائے وے ۔ مرن تیرے دشمن ۔ میرے نال ایہو جیئی گل

نہ کریا کر۔ اڑیا میرا دِل ڈُبن لگ جاندا اے۔

دِتّہ : دِل تے میرا وی ڈُبن لگ جاندا اے ۔ پر اچھا ——

تے اوہ روپیہ جیہڑا میرا ہے گا۔

شادو: اوہنوں سانبھ کے رکھیں ۔ پرچی ہے گی تیرے کولے بنک

آلی ؟

دِتّہ :۔ پرچی ؛ آہو ۔ خینت پرچی تے ہوندی اے ناں کول ای

شادو: اوہنوں کتھے رکھدا ہوندا ایں۔

دِتّہ : میں اندر بنڈی وِچ پا کے اُتوں تروپے مار لاں گا۔

شادو: بس ایسے طراں سانبھ کے رکھیا کر۔ متے کنگال ہو کے

بہہ جانویں۔

(رحمتے مُڑ آوندی اے)

رحمتے: (پھُلے ساہ نال) توبہ الله میری ۔ بابلے دی گھاں کی

اے آفات اے پوری۔ ایدھر کدھرو اوس پا سے ۔

ادہروں کڈھو اُسیس گُھٹے۔

دِتّہ: فیر دی بڑی ہمت اے رحمتے تیری۔ میں تے شیٹ
ویہڑے چوں گُگڑی کڈھن لگا ای دو دو پہر لا دینا آں۔

رحمتے: فیر کی گل مُکّی؟

شادو: کُش وی نئیں۔ میں اوہنوں آکھیا اے بئی سانبھ کے رکھے
روپیہ آج کل دیلا بڑا کھراب اے۔ نہ جانیئے اہنوں
ٹھگ ٹھگا ای لین۔

رحمتے: ہورنے کسے کی ٹھگنا اے۔ صوباں ای اے بس اِک۔

دِتّہ: توں اوہدی فکر نہ کر —— میں بس شینٹ —— اوہدے
میئیں نال گل ای مُکا دینی اے۔ بئی مینوں منجور نئیں۔ تے فیر
پر تیرا میاں من لوُ گا عرج میری؟

رحمتے: میرا میاں؟ کیوں نہ منے گا۔

شادو: ہائے نی تیرا نئیں۔ میرا —— اوہ تے میرے میئیں دیاں
گلاں پیا کردا اے۔

دِتّہ: آہو شینٹ۔ میں تے بس میئیں دی گل پیا کرنا آں۔
بھانویں کوئی ہووے —— بس میاں ہووے۔

رحمتے: ہائے اللہ دِتیا توں کڈا بدھا ایں۔

شادو: ویکھیں کدھرے صفایا نہ کروا بہیں۔ میں ایہنوں ایہو تے پئی
دسدی ساں رحمتے۔ ایہ اپنے پنڈ دے بندے چنگے نیں۔
دِتّہ: توں تے بڑی چنگی ایں۔ تے نالے شینت رحمتے ترس
وی بڑی چنگی ایں۔
شادو: ویکھیا ای۔ ایہنوں نے سارے ای چنگے لبھدے نیں۔
رحمتے: دِبارا آپ جو چنگا ہویا۔ اللہ دِتیا توں میرے مینٹیں نال
بیری لگ جا اوہ آپے . . . . .
شادو: میں ایہدے نال گل بڑی لئی اے۔ بیں آکھیا اے بئی سادے
بیری لگ جاوے تے حقے تے واہی کردا جاوے۔ ٹھیک
اے ناں بئی۔
دِتّہ: شینت میں تہاڈے دوناں دے گھراں دا بیری اگے جاں
گا۔ میں کسے نوں نراج نیں کرنا۔
رحمتے: نے ایہہ دی کدے ہویا اے بھلا۔
دِتّہ: اچھا تے شینت! دن راتیں کم کر کے دوناں گھراں دا
کم نہ تک جاوؤ بھلا۔؟
شادو: دن راتیں کم کرن تیرے دشمن۔ اپنے ارمان نال تھوڑا
گھنا کم کیتا تے حقہ بھا کے بہہ رہیا۔ تیرے کوے تے ہجار

روپیہ اے ۔ تینوں کی پروا اے ۔

ودّتہ : پروا تے نئیں ۔ ہجار روپیہ دی ہے گا ۔ پر میں آہنا رحمتے نراج نہ ہو جاوے ۔

شادو : نئیں ہوندی نراج ۔

رحمتے : میں تے ہوواں گی ۔

ودّتہ : تے ویکھیا ای میں تے آہنا ۔ اللہ دتیا ٹھکشا دوناں نوں تناں نوں ۔ شیٖت ہور سبھاں نوں راجی رکھے ۔

شادو : سبھاں نوں کنہاں نوں ؟

ودّتہ : صوباں دی ۔

رحمتے : اوہدا ناں ای نہ لے ۔ تیری جان دی دشمن اے اوہ تے ۔

ودّتہ : ہچھا تے نیر ۔

شادو : توں اوہدے نال گل ای مکا لے ۔ اوہدے مینئیں نوں آکھ چھڈ بئی میں نئیں لیندا ڈولی ۔

ودّتہ : ہچھا تے نیر شیٖت میرا میاں نراج نہ ہووے ۔

رحمتے : تیرا میاں تے مر گیا اے بچارا ۔

ودّتہ : ہاں سچ اوہ تے مر گیا اے ۔ پر مینوں ڈر جیہا لگدا اے ۔ بئی کدھرے صوباں دا میاں ——————

شادو: مجال اے جے تیری دا دُتے دی دیکھ جاوے۔

دِتّہ: میں تے اگتے دی پیا آہندا ساں۔

شادو: کی بھلا؟

دِتّہ: بئی میری تے صوباں دی نئیں نبھنی۔ میں تے اگتے ای شینت انکار کرن آلا ساں۔ ہُن توں تیار رہیں۔ متے۔

شادو: لے کوئی گل اے بھلا۔

دِتّہ: جے توں تیار نہ رہئی تے رحمتے فیر توں حوصلہ کریں۔

شادو: وے جا وے۔ سارے کوئی تیرے ورگے بے حوصلہ نئیں اُنجے رحمتے توں تیار رہیں۔

دِتّہ: میں فیر صوباں نال سِدھی گل کر دینی اے۔

رحمتے: توں بھانویں سارے پنڈ نال سِدھی گل کر چھڈ۔ میں جو ہے گی آں۔

دِتّہ: اچھا پر فیر کدھرے ——

صوباں: (کھنگدی ہوئی ٹاہلی کولوں دی لنگھدی اے)

دِتّہ: صوباں۔ اوہ صوباں (رواج وے کے) صوباں جرا کھلو دیں۔

شادو: آہو جا جا۔ لے اسیں ٹُر جانیاں ایتھوں چل رحمتے۔

رحمتے: چل نی ہائے ایدھر کدھر کھچّی جانی ایں۔

شمادو: تُوں ڈرُ تے سہی۔ تینُوں دَسدی آں کہ۔

رحمتے: نی میرا لیڑا تے چھڈ۔ ہائے نی تینُوں صبر پوے۔ کدھر کھچی جانی ایں۔

شادو: چُپ کر۔ آ ایدھر۔

صُوباں: رنبڑے آ کے اُٹھیا ای۔ جیہڑی تیرے دِل وِچ اے میرے نوں ہاں دِچ اے۔

دِتّہ: پرہ ماں اُمان طے۔ میرے دل وِچ تے گل وی نئیں شینت۔

صُوباں: آہو۔ ہُن ایویں ای آکھیں گا ناں۔ میرے اَگّے جھوٹ ماریں گا تے ہور پھسیں گا۔ سُنیا ای۔

دِتّہ: جھُوٹھ تے میں شینت کدے وی نئیں مَلدیا۔

صُوباں: میتھوں کی لُکونا ایں۔ میں ٹاہلی اوہلے ہو کے سب گل سُن لیا اے۔ اوہناں کالے منہ آلیاں نال رل کے مینوں گالھاں نئیں ڈِتیا سیں۔

دِتّہ: اوہ کالے منہ والیاں تے نئیں۔ شینت توں نے کالے منہ آلی۔ میں تے کدے وی نئیں آکھیا بئی توں ہے گی ایں۔

صُوباں: ہُن ایویں گنبی نہ جا۔ سِدھی سِدھی گل کر۔

دِتّہ: میں تے سِدھی گل کری جاندا آں ــــ ہے ناں؟

صُوباں: سِدھی گل! جیہڑا ہجار روپئیہ تیرا میاں چھڈ کے مریا اے
توُں مینوں کیوں نہ دَسیا بھلا۔

دِتّہ: نال اماں دے مینوں تے پتہ وی نئیں بئی میاں ہجار چھڈ
کے مریا اے۔

صُوباں: تے اوہناں نوُں جو پیا دَسدا ایں۔

دِتّہ: اوہ تے آپے ای پیاں کہندیاں سن۔ میکنوں تے پتہ وی نئیں۔

صُوباں: توُں تے آہندا ایں بئی بنک دی پرچی توُں سانبھ کے
بنڈی وچ رکھدا ایں۔

دِتّہ: میرے کول تے کوئی بنڈی ہے ای نئیں۔ آہ قمیص وی ایں
کالو دی پائی پھرناں آں۔

صُوباں: تے اوہ ہجار روپئیہ۔

دِتّہ: شادو آکھن لگی تیرا میاں ہجار چھڈ کے مریا اے۔ تے
مینوں پتہ اے۔ میں کیہیا آہو چھڈ کے مریا اے۔ میں
بھلا اِنکار کویں کردا۔

صُوباں: تے تیرا میاں کش وی نئیں چھڈ کے مریا؟

دِتّہ: کیوں نئیں۔ جُلیاراں دا قرجہ چھڈ کے مریا اے۔ میں اوہناں
دے سٹھ روپئے بھرنے نیں۔ مینیں سنے اک داری ہتھ

اودھار لئے سن شینت۔

صوباں: تے فیر توں شادو نوں کیوں آکھیا بئی تیرے کولے بنک دی پرچی اے۔

دِتّہ: اوہ تے ہیں۔شینت۔ میں تے نئیں آکھیا اوس آپے ای آکھیا سی۔

صوباں: نتے توں جھوٹ ماریا ناں فیر۔

دِتّہ: جھوٹ تے میں اوہناں نال ماردا ساں پیا صوباں۔ تیرے نال تے میں .....

صوباں: جا دفع ہو جا لیسے دیلے۔اوہناں نال جھوٹ ماردا ایں تے میرے نال خبرے کی چلتر کھیڈدا ہوویں گا۔ اُتوں منہ ویکھ بھولا جیہا بنایا سُو۔

دِتّہ: مُنہ تے اندروں دی شینت بھولا ای اے۔

صوباں: بس آہنی آں دفع ہو جا میریاں اکھاں اگوں۔

دِتّہ: میری عرج تے سُن لے۔

صوباں: میں آہنی آں میرے نال گل نہ کر۔ کیڈے چلتر کھیڈدا اے۔ میں جا کے مینیکیں نوں صاف صاف دس دینا اے۔

دِتّہ: اوہنوں نہ دسیں۔ میں تے شادو تے رحمتے نال کوڑ پیا

ماردا ساں ۔ تیرے نال تے میں ۔ صوباں ۔ گل سنیں صوباں ۔

صوباں : اج توں بعد مینوں بلایا تے میں جتی لاہ لواں گی ۔

دِتہ : میری عرض تے سن لے ۔ صوباں ۔ صوباں ۔

صوباں : اٹھ پھیدی لمبا بے مینوں واج ماری تے میتھوں برا کوئی
نیئں ہووے گا ۔ میں جانی آں میئیں کولے ۔ بے ایمان کسے
تھانہہ دا ۔ جا دفع ہو جا ۔

دِتہ : صوباں ۔ صوباں ۔ گل تے سن صوباں ۔ مینوں معافی دے دے ۔
شیت ۔ تے ہن کی ہووے گا اللہ دِنیا شکشا ۔ جے صوباں
شینت میری گل سن جاندی ۔ پر میں ۔ شادو ۔ شادو ۔ رحمتے ۔
شینت رحمتے اک گل تے سن توں اُیتھے ای ایں ۔

شادو : جا دے دفع ہو جا بھیڑی بوتھی والیا ۔

رحمتے : کوڑیا بے ایماناں تینوں شرم نیئں آوندی ۔

دِتہ : میں تیرے میئیں نال میری گل چلیا ایں ۔

شادو : میرے میئیں دا ناں لیا تے میں لتر ماراں گی مُنہ تے ۔

دِتہ : میرے مُنہ تے ۔ کیوں بھر شینت میں تے ۔ تیرے میئیں
نال گل کراں گا ۔ کیوں رحمتے ۔

رحمتے : دفع ہو جا دے ۔ کالے مُنہ والیا ۔ اسیں تیریاں ساریاں

گلاں سُن لیاں نیں۔

شادو: کِتھے اے اوہ پرچی بنک دی۔

دِتّہ: مَیں تے بنڈی وِچ رکھدا آں سنبھال کے۔

رحمتے: تے کِتّے اے بنڈی۔

دِتّہ: گھرے ہئی اے۔

شادو: تے کِتھے اے تیرا گھر؟

دِتّہ: گھر! پِنڈ ہور کِتھے۔

شادو: پِنڈ وِچ وڑ کے تے ویکھ جے مَیں تیریاں ریراں نہ کرا چھڈاں لاۓ گلّجار کولوں۔

دِتّہ: بھلا مَیں تیرا کی گوایا اے۔

رحمتے: چل نی شادو۔ دفع کر سُو۔

شادو: بھونکی جاگیا۔ پِنڈ وڑ کے تے دیکھیں۔ جے تیریاں بوٹیاں نہ کروا سُٹاں۔

دِتّہ: پَر میری اِک گل تے سُن لے۔ شادو۔ میری اِک عرج اے۔

شادو: جا دفع ہو جا۔

دِتّہ: رحمتے مَیں تیرے مِنتیں نال میری لگ جاں گا۔

رحمتے: ساڈے گھر وڑیا تے مَیں تتاں دُدھ چھڈاں گی۔ سُنیا

اے کہ نہیں۔

دِتہ : پر۔ شینت۔ میری اِک عرج تے سُن لوو۔ میں۔ آہناں آں بئی شاد و۔ رحمتے۔ توں آکھیا سی تے میں آکھیا سی بئی شینت ہجار روپیہ ہے گا۔ دواج دے کے، گل تے سُنو۔ کھلوؤ تے سہی۔ اللہ دِتیا نکشا۔ منگ دی گئی تے ہجار روپیہ وی گیا۔ شینت ہُن ایس پنڈ وِچ وڑنا وی اوکھا ای ہو گیا۔ اللہ جیہے نے منٹ وِچ ہجار دے دِتا سی۔ تے نالے پیار کرن آیاں باہیاں دی تے شینت اوسے نیں منٹ وِچ ای لے لیا۔ اللہ دتیا نکشا چل! ایتھے تینوں کسے رہن نئیں دینا۔ ناتواں ہووے تے فیر بھانویں آ جاویں۔ پر ہجار روپیہ۔ بچارا اپنے پنڈ وِچ آ کے وی گنڈھ وِچ نہ رہیا۔ تے باہر جا کے کدوں نیڑے آون لگا اے۔ پر فیر وی چل۔ شاوا شے۔

(فیڈ آوٹ)

۴

(موٹر دا سٹارٹر چلدا اے، فیر رُک جاندا اے۔ جیا کو انجن
بولدا اے فیر کھڑ دو جاندا اے۔)

رضیہ: کیوں بھاجی، گل کی اے؟

جمیل: پٹرول فیر رُکن لگ گیا اے کمبخت۔ پتہ نئیں کی ہو گیا اے

ناہید: اسیں اُتریئے اگر ....

جمیل: تہاڈے اُتوں نال کی بنے گا۔ بیٹھے رہو۔ ایویں تکلّف نہ
فرماؤ۔

رضیہ: پہیہ وی دیکھو۔ شاید اودھے وِچ ہوا کم ہو گئی ہووے۔

جمیل: پہیّے دی خیر اے۔ لیکن خیر دی نئیں۔ ٹھہر جاؤ میں ویکھ
ای لاں۔

رضیہ: ایہہ کیہڑا پنڈ اے بھاجی!

جمیل: خُدا جانے۔ میں کیہڑے پنڈاں وِچ پھردا رہندا آں۔

ناہید: راہ تے ایہو ای اے ناں ڈاک بنگلے دا؟

جمیل: راہ تے شاید ایہو ای اے، لیکن ایہہ پہیّے وچوں ہوا فیر
نکلی پئی اے۔

رضیہ: شاباش۔

ناہید: تہانوں کیہا سی ناں بئی علیحدہ پہیہ نال لے کے چلو۔

جمیل: تُسیں نے بس ولائے ای وے سکدیاں او۔ دُوسرا پہیہ
تیار ہوندا تے میں نال لئے کے نہ چلدا بھلا۔

رضیہ: لیکن ہوا تے بھری جا سکدی اے ناں۔

جمیل: ہوا تے بھری جا سکدی اے۔ پر دو دو کم اک دم نئے
نئیں ہو سکدے۔

ناہید: اسیں باہر بیٹھئے، شاید تہانوں آسانی ہووے۔

رضیہ: ناہید نکلو تے سہی۔ باہر بڑا ای خوشگوار سماں اے۔

ناہید: چھوٹا جیہا گاؤں اے۔

رضیہ: دیہاتی لوگ اسی طراں رہندے اے گھُٹ کے۔ بڑی unhealthy living ہوندی اے اہناں دی

جمیل: بئی ویکھو۔ تسیں لوگ ایتھے آرام نال بہہ جاؤ۔

رضیہ: تسی کتھے چلے او۔

جمیل: میں کاربریٹر کھول کے ویکھن لگا آں بئی تیل کیوں ڈکدا اے

ناہید: لیکن ہوا؟

رضیہ: اوہ کسے دیہاتی کولوں بھرِدا لال گے اِک دو آنے دے کے وچارے بڑے سویٹ ہوندے اے پنڈ دے رہن والے۔

ناہید: بھاجی پمپ کتھے اے؟

جمیل: ڈکی وچ اے۔ تسیں زیادہ پریشان نہ کرو۔ میں کم کر رہیاں آں۔

ناہید: رضیہ کھیت دی سیر کرو گے؟

رضیہ: ہائے چھوڑو، ایہہ کھیت وغیرہ تصویراں وچ زیادہ اچھے لگدے اے۔ تسیں اوہ پینٹنگ ویکھی اے "کنارِ دریا" بڑی اچھی اے۔ نہایت دلکش۔

ناہید: اے درخت کافی اچھا لگدا اے بظاہر۔

رضیہ: ہوں، لیکن علیحدہ جیہا اے ناں—— ایہہ کی درخت اے جمیل بھائی؟

جمیل: مَیں کہیا مینوں پریشان نہ کرو ہیں۔ پیچ رکھ کے بُھل جاں گا۔ ایہہ ٹاہلی اے ہور کی ایتھے صنوبر ہونا سی!

رضیہ: اچھا بئی اینہاں نوں ڈسٹرب نہ کریئے۔ خدا دے واسطے جلدی کرو۔

ناہید: ایسیں جگہ بیٹھ نہ جایئے؟

رضیہ: بڑی مٹی اے۔ لیکن خیر فیر وی کوئی اٹ وغیرہ ل جائے تے اچھا اے۔

ناہید: اٹ وغیرہ تے مشکل اے۔ میرا خیال اے کھڑے کھڑے ای نظارہ ویکھیئے۔

رضیہ: نظارہ سُواہ اے۔ پتہ نئیں جمیل بھائی کِدھر لے آئے نیں اوہ دیکھو ٹائر تے بالکل بیٹھدا جا رہیا اے۔

جمیل: اگر تسیں اسی طرح گلاں کردے رہے تے میں کُش وی نئیں کر سکاں گا۔

ناہید: اچھا بئی خدا دے واسطے تسیں اپنا کم جاری رکھو۔

رضیہ: میرا خیال اے اوس آدمی نوں بُلا کے ہوا بھرن دا کم ای سونپیئے۔

ناہید: کیوں بھابی کی خیال اے۔

جمیل: بلاؤ بلاؤ۔ لیکن میرے نال زیادہ گل نہ کرو۔

رضیہ: اے بھئی۔ اوہ آدمی۔ دیکھو ... دیکھو ... اوہ آدمی۔

دتہ: ہاں جی۔ مینوں بُلایا اے جی؟

ناہید: ہاں ہاں دیکھو ادھر آؤ۔

دتہ: بھچھا جی ـــــ حکم کرو جی۔ میں شینت تہانوں دیکھیا وی سی جی۔

ناہید: کیا نام ہے تمہارا؟

دتہ: ہیں جی؟

رضیہ: بھئی تیرا ناں کی اے؟

دتہ: اللہ دتہ جی، میاں اسمٰعیل دا۔ ساڈی ہیلی اے جی اوہ شینت تے میں گوڈی دیندا ساں جی پیا۔

ناہید: دیکھ بئی۔ ایہہ ساڈی موٹر وچ ہوا بھر دے ذرا۔

رضیہ: تینوں چونی ملے گی۔

دتہ: بھچھا جی، شینت تے فیر میں چوانی نال کی کراں جی۔

ناہید: کرنا کرانا کجھ نئیں ۔ بس تینوں تیری محنت ملے گی۔

دِتّہ: پر جی فیر، مَیں شئینت۔۔۔۔ اچھا جی۔۔۔۔۔

رضیہ: بھاجی ذرا ڈکی کھول کے پمپ تے نکال دیؤ۔

ناہید: اوہنوں فِٹ وی کر دیؤ ساڈوں تے پتہ نئیں چل سکنا۔

جمیل: ذرا ٹھہرو۔۔۔۔ اے۔۔۔۔ اچھا۔۔۔۔ میرا خیال اے مَیں ایہنوں
پمپ کڈھ ای دیواں۔۔۔۔۔ کیوں بئی کی ناں اے تیرا؟

دِتّہ: جی اللہ دتہ مینڈیں اسمٰعیل دا۔

جمیل: شادی شدہ ایں؟

دِتّہ: اچھا جی۔

(رضیہ تے ناہید ہسدیاں نیں)

جمیل: شادی ہوئی اے تیری؟

دِتّہ: ہوݨ والی اے جی اگلیاں ہاڑیاں نوں۔ تے نالے اوہدا
ناں ثوباں اے جی۔۔۔۔

رضیہ: کی کردی اے ثوباں؟

دِتّہ: جی اوہ کم کر لیندی اے سارا۔ تے نالے شئینت گاوں
وی کڈھ لیندی اے۔۔۔۔۔

ناہید: اچھا اوس نوں بُلا کے لیاویں ایتھے۔

رضیہ: گانا سُنائے گی تے اَسیں اوہنوں بڑی اچھی چیز دیاں گے کھان والی۔

دِتّہ: مَیں کیویں بُلا کے لیاندا ں جی۔ اوہ تے میری مُنگ اے شینت!

جمیل: نے بئی ایدے اُتے پیر رکھ تے ایس طراں دبا ایہنوں زور نال۔

دِتّہ: ہچھّا جی.... تے فیر شینت.... کِنّا کُو نپنا اے جی؟

جمیل: میں تینوں آپے دس دیاں گا۔ توں دبائی جا۔

دِتّہ: بسم اللہ دی برکت۔

(ہوا بھرن لگ پیندا اے)

رضیہ: ناہید اوہ دیکھو.... نسواری رنگ دی گائیں۔ بڑی خوبصورت اے.... ہے ناں؟

ناہید: اور بڑی صحت مند دی اے.... دیکھو ناں کِنیاں مضبوط لتّاں اور گردن وغیرہ دی....

رضیہ: کھُلی ہوا وچ اے ناں شاید.... آکسیجن خوب مِل دی اے۔

ناہید: مگر ایہدے سنگ کیوں ہے نہیں....؟ کیوں بئی.... اوہ گائیں بغیر سِنگاں والی ساڈے مُلک دی اے....

دِتّہ: جی گل اے بئی شینت ... گاواں دے بنگ دی ہوندے
نیں۔ تے باجیاں باجیاں دے وڈھ دی دیندے نیں۔
تے اوہ شینت دوجیاں گانواں دی ہوندیاں نیں جاندرو
ای گھونیاں ... اوہ تاں جی ویلنی گانواں ہوندیاں نیں۔
تے پر اوہ جیہڑی اے ناں جی ساڈی بیلی وِچ۔ اوہدے
بنگ ایس کرکے نیں بئی اوہ گاں نئیں کھچّر اے۔
(فیر ہوا بھرن لگ پیندا اے)

ناہید: اوہو رضیہ اوہ تے خچّر اے۔

رضیہ: دُوروں بالکل گاں ای لگ رہی اے۔ ہے ناں۔

ناہید: واقعی۔

ناہید: کیوں بئی تہاڈے ایس گاؤں وِچ سینما اے۔

دِتّہ: ہچھا جی۔

ناہید: مَیں پُچھ رہی سی تہاڈے ایتھے سینما اے؟

رضیہ: منڈوہ اے؟

دِتّہ: نئیں جی ایتھے تے شینت۔ پنڈاں تھانواں وِچ کتھے جی۔

ناہید: کوئی ہور تھیٹر وغیرہ یاں ——

رضیہ: یاں سَرکس یاں کوئی ہور ایس طراں دی چیز؟

دِتہ: نہیں جی۔ اسیں تے بس جی شینت....

ناہید: تے فیر تسی لوگ شام دا وقت کس طراں گزار دے او؟

دِتہ: اسیں جی شینت نئیں کھیڈنے دے بوہے تے رہے ونڈدے
آں۔ میں چمٹا لیا اے نواں۔

رضیہ: چمٹا؟

دِتہ: او جی او تھے اسیں تے نالے جیوا گھمیار ٹھگنی گائیں دی آجی۔

ناہید: ٹھگنی؟

رضیہ: کوئی دیہاتیاں دا گیت ہونا ایں۔ بے چارے! دیکھو ناں.
کیسے ناں کیسے رنگ وچ اپنا شوق پورا کر لیندے اے.

جمیل: بئی توں اپنا کم کری آ۔ گلاں وچ نہ لگ جا۔

دِتہ: آہ نئے تپ گیا اے جی تہاڈا نلکہ جیہا۔

رضیہ: توں گھبرا ناں بئی ایس نوں گرم ہوئی جان دے (ناہید
نوں) پمپ نوں نلکہ کہہ رہیا اے۔

ناہید: ہوں میں سمجھدی آں۔

(دِتہ فیر ہوا بھرن لگ پیندا اے)

رضیہ: دیکھو ناں، ناہید ایناں دیہاتیاں دے رہن سہن دا اپنا
اک الگ ای طریقہ اے۔

ناہید: انہاں غریباں لئی تے ہالی اوہی پتھر اور دھات دا زمانہ اے۔

رضیہ: بالکل! اینہاں بےچاریاں لئی ساڈوں ضرور کجھ کرنا چاہیدا اے ورنہ آئندہ سو سالاں تک ایہہ ایسے طراں غیر مہذب ای رہن گے۔

ناہید: کجھ لوگ کوشش کر رہے نے۔ دیکھو ناں ساڈے ملک دی بیشتر آبادی دیہات تے مشتمل اے۔

ناہید: بے شک۔

رضیہ: کیوں بئی کدی کار دیکھی اے اگے دی۔

وتہ: ہاں جی دیکھی اے۔

ناہید: چڑھیا وی ایں کہ نئیں؟

وتہ: چڑھے سال جی اک واری شینت۔ جدوں دوٹاں پاؤن آئے آئے سن تے ساڈوں موٹراں تے بٹھا کے لے گئے سن جی

رضیہ: الیکشن دے زمانے دی گل کردا اے۔

ناہید: کتنے کو جھوٹے وتے سی تہانوں۔

وتہ: بس جی لے گئے سن۔ آوندی واری تے اسیں آپے ای آئے سال۔ بہت سوہنیاں سی موٹراں۔ ایہہ تہاڈی موٹر

دریاں نے رنگ برنگیاں سی جی۔

جمیل: شاباش بچّی۔ ذرا جلدی جلدی ہتھ مار۔ بس تھوڑی جیہی کسر رہ گئی اے۔

رحمتاں: اچھا جی۔

(فیر پمپ چلاندا اے)

جمیل: بیں کیا گُٹس چینج وغیرہ ہے تہاڈے کول؟

رضیہ: کیوں؟

جمیل: بئی ایہنوں گُٹس دینا اے ناں۔

ناہید: میرا خیال اے میرے پرس وچ ہے۔ ٹھہرو بیں ویکھدی آں۔

جمیل: ہاں لے ضرورت نئیں۔ ممکن ہے موٹر نوں دھکا ای لگوانا پوے۔ میں فقط پُچھیا سی ـــــــ لے بئی شاباش۔ بس کر۔ بس۔ شاباش۔۔۔ کی ناں دسیا سی اپناں۔؟

رحمتاں: اللہ دتہ جی میٹھی اسمٰعیل دا۔

جمیل: تے منگیتر دا ناں؟

رحمتاں: میاں کھیرا۔

(رضیہ تے ناہید ہسدیاں نیں)

جمیل: (ہس کے) نئیں بئی جیہدے نال تیری شادی ہونی اے۔

دِتہ: صُوباں جی .... تے نالے شنیت ...... اوہ ساڈا نمبردار لے
جی ..... اوہ .... . اوہ جیہڑا اواج وسے کے، چاچا گھیریا
چاچا .... ادئے چاچا ..... چاچا گھیریا۔

گھیرا: (دُوروں) کیوں: کون اے؟

دِتہ: میں آں دِتہ چاچا۔ ایدھر آنویں ناں۔

گھیرا: کیوں کیہ اے۔ کی رَولا پائی جاناں ایں؟

دتہ: ایدھر آنویں ناں۔

گھیرا: ہلا لغا آناں آں دیڑے آ کے، اسلام علیکم۔

جمیل: وعلیکم السلام۔ تسیں ایس پنڈ دے نمبردار او۔

گھیرا: جی! فرماؤ!

جمیل: کُش نئیں، بس تہاڈے اللہ دتہ نال گلاں کر رہے ساں۔
ساڈی موٹر ذرا خراب ہو گئی اے۔

گھیرا: تے کدھر جاناں ایں۔ جوگ منگا دیئے موٹر چھکن نوں۔

جمیل: نئیں ٹھیک ہو جائے گی معمولی جیہا نقص اے۔ ذرا ہوا
وی بھرائی سی تے اوہ اللہ دِتے صاحب نے بھر دِتی
اے .... میرا خیال اے ....

گھیرا: آہ بیبیاں تہاڈے نال نیں؟

جمیل : ہوں ، ذرا پنڈ دی ہوا کھان موٹر وچوں نکلیاں سی تے ...

کھیرا : اوئے تے توں نلیقا ۔ کھلو ریا ایں منہ ٹچک کے ۔ پنڈوں مُوڑھے پھڑ لیا نویں آ ۔

دِتہ : ایہہ نے چاچا شینت .....

جمیل : نئیں نئیں موڑھیاں دی کوئی ضرورت نئیں ۔ بس اسیں ہن جان والے ای سی ۔

کھیرا : لوؤ جھبٹ تے ہور ٹھہرو ۔ ساڈے پنڈ نوں بھاگ لا کے ایڈی چھیتی ٹرن لگے جے ... آہ لے اوئے مُنڈیا ۔ اُوئے دِتیا ... کھلو ہیں پگ لاہ لال ... ہے آہ نے ... لے پھڑ اوہدروں وِچھا سوٹا ہلی وے تھلے ۔

دِتہ : لے چاچا ــــ ہے ۔ آہ لے ــــ

کھیرا : اوئے پراں کر کے ــــ روڑا کڈھ ہیٹھوں ــــ لوؤ پتر بہہ جاؤ ۔

رضیہ : مہربانی .... پگڑی بچھان دی کوئی ضرورت نئیں سی ۔

ناہید : ساڈی موٹر جو ہے کول ۔ ضرورت ہوئی تے اسیں اندر بیٹھ جانداں گیاں ۔

کھیرا : کی ہو گیا پتر ۔ بہہ جاؤ ۔ دھیاں ساڈیاں پگاں تے پیر رکھن تے ساڈا مان ودھ جاندا اے ۔ بہہ جاؤ ۔

رضیہ : اِیناں دیہاتیاں دا اپنا ای سوچن دا انداز ہوندا اے
ناہید: ہائے کِنّی میلی پگڑی اے۔
کھیرا : بہہ جاؤ پتر۔ تے نالے ایہہ دسّو بئی لسی پیو گے کہ دُدھ
ناہید: شکریہ بابا ساڈے کول چار دی تھرمس اے۔
دِتّہ : چاہ تے شَیْت تُسیں روج ای پیندے او جی۔ اَج ساڈے
پِنڈ دا دُدھ دی۔ تے نالے اوہ شَیْت وی پیا چلدا اے
ناں چاچا ؟
رضیہ : اُف توبہ۔ اِیتھے تے بڑیاں موٹیاں مکھیاں ایں ناہید
دِتّہ : پتلیاں مکھیاں دی ہیگیاں۔ پَر جی اوہ شَیْت پنڈ وِچ ہون
گیاں ایس ویلے !
کھیرا : چُپ کر اوئے بے نقوفا ـــــ تے تُسیں پنڈ نئیں چلدے
جمیل : مہربانی ! ایس وقت تے مشکل اے، پھیر کسی وقت سہی۔
کھیرا : اچھا تے جے دیر ہوندی اے تے ایہہ حکم کرو بئی پیو
گے کی۔
جمیل : بس شکریہ۔ پی پلا کے چلنے سی شہر دل۔
کھیرا : گل سُن اوئے توں اُراں۔ اوئے منڈیا کی ناں اے تیرا دتیاہ
دِتّہ : دِتّہ چاچا۔

کھیرا: ذکن وچ گل کرکے، سمجھ گیا ایں کہ نئیں! لے ہن جھٹ کر۔
دِتّہ: آیا سمجھ چاچا۔ مَیں تے شٹینٹ نن منٹ لاؤں۔
کھیرا: دواج دے کے اتے نالے اوہ سدی لیائیں بجتاں نوں گھرے
نہ ہووے تے ٹیکھاں دے ڈیرے تے دیکھ لئیں۔
دِتّہ: (دوڑدی) چنگا۔
کھیرا: تہاڈے تے مَینہ مارے ای بڑے گئے نیں۔ کھلو جاؤ مَیں
کھوہ نوں پانی لے آنواں۔
جمیل: کوئی ضرورت نئیں۔ میرے کول رومال اے۔ ٹھیک اے۔
بس صاف ہو جان گے۔
کھیرا: ایناں کڑیاں نوں آکھو بہہ جان۔ میری تے شئید بولی وی
نئیں سمجھدیاں۔
رضیہ: ایہہ گل نئیں بابا۔ اسیں ٹھیک ایں۔ شکریہ۔
ناہید: میرا خیال اے بھاجی، ہُن چلنا چاہیدا اے۔
جمیل: جی آہ۔ بس میں ذرا ایہہ تاز دیکھ لواں۔
کھیرا: بجہت کو ٹھہرنے نئیں۔ ساڈے پراہونے جے۔ ساڈے پنڈ
آئے جے کُش ساڈوں وی خدمت دا موقع دیو۔
ناہید: بڑی خدمت اے بابا۔ اوہ آدمی کتھے گیا اے؟

گھیرا: آ جاندا اے۔ تسیں بیٹھو تے سہی۔ میری دھی دی آندی
اے۔ اوہنوں دی مل لیا جے۔

رضیہ: تہاڈی لڑکی کی کردی اے بابا۔

گھیرا: دھیاں کی کرنا ہوندا اے پترا۔ اَج ساڈے گھر دا بھاگ
اے۔ کل دیہڑا سُنجا کر جائے گی۔ گڑیاں چڑیاں نوں کم
تے نئیں ڈاہیا جاندا ناں۔ جو اوہناں دے رُوح آوے کرن

ناہید: دیہات وِچ عورتاں کوئی کم نئیں کردیاں؟

گھیرا: جے دیکھو تے کوئی کم نئیں۔ تے جے دھیان مارو تے بڑا
کم اے۔ ساریاں شاناں ای اوہناں دے نال نیں کہ۔

رضیہ: میرا خیال اے ناہید کہ دیہات وِچ عورتاں روزمرہ زندگی
وِچ حِصّہ نئیں لیندیاں ایس وجہ نال ایہہ لوگ ہور دی
پچھے نیں۔ تہاڈا کی خیال اے؟

ناہید: بالکل ایہہ دی اک بہت بڑی وجہ اے۔ پنڈ گندے دی
ایسے وجہ نال نیں کہ ایتھوں دیاں عورتاں کم نئیں کردیاں۔

گھیرا: ایہہ تے خیر ناں آکھو، سگوں اوہناں دے کرایاں ای سارے
کم ہوندے نیں۔ تے اوہناں دے کیاں ای ہل وگدے
نیں۔ سوانیاں کھیتر وِچ پیر نہ پاون تے کنک نوں رسے

نیں لگدے ۔ ننے بے اوہ .... پر تسیں بہہ جاؤ پتر۔ مینوں
اینہاں کہن دی آگیا تے کدے لوڑ نیں پئی ۔

رضیہ : بابا کس طراں بہہ جائیے سانوں عادت نئیں ۔

ناہید : توں اپنی پگڑی چک لے بابا ہور پھٹ جاوے گی ۔

کھیرا : کھیر سلا اے پتر۔ پگ بھانویں لیراں ہو جاوے پگ ای
رہندی اے ۔ رب کرے ایہوں کسے دا ہتھ نہ پوے ۔

رضیہ : ایہہ بیچارے ہالے تک پگڑیاں وگڑیاں دے چکر وچ ای
رہ رہے نیں ۔

ناہید : بئی ایناں دا اک اپنا طریقہ جو ہویا ۔ ویسے ایہہ لوگ بُرے
نیں ۔

رضیہ : ہاں نیں ۔ اگر ایناں نال حد وچ رہ کے دوستی کیتی جاوے
تے مفید ثابت ہو سکدے اے ۔

ناہید : لیکن اکھڑ بڑے ہوندے اے ۔

رضیہ : بھائی حمید دورہ کردے رہیئے اے ناں پنڈاں دا ۔ کہندے
سی اکثر اپنے نئیں جتنے گہرے ہوندے اے ۔ مثلاً تسیں ایہہ
نیں دس سکدے کہ ایناں دا اگلا قدم کی ہووے گا ۔

ناہید : اگر ایہہ اپنیاں قوتاں اپنی تربیت ول لادن تے کافی مفید

گم کر سکدے نیں۔

رضیہ: ضرور! کی عمر اے بابا تیری؟

گھیرا: ووہاں اُتے سٹھ ورہے۔

ناہید: باٹھ ورہے؟ بابا توں تے بالکل جوان نظر آؤندا ایں۔

گھیرا: ساڈیاں جوانیاں تہاڈے جواناں دے ای ہر تے نیں ناں۔ تسیں جوانیاں مانو، سکھیں وسو تے اسیں جوان آں، تے جے تہانوں تتی واہ لگ جائے تے پُتر فیر اسیں جیوندیاں ای مر جانا اے کہ۔

رضیہ: ایتھے سب توں زیادہ زمین تیری اے بابا؟

گھیرا: جمیاں تے شماناں دا مالک تے اوہ نیلی چھتری والا اے اسیں تے اوہدے گولیاں دے گولے آں۔

ناہید: لیکن نمبردار تے توں ای ایں ناں بابا۔

گھیرا: اوہ تے بس ایویں بیدھارن دا حیلہ اے پُتر۔ گولیاں دا دی کوئی ناں ہوندا اے بھلا

رضیہ: تسیں اپنی گندم اُگاندے او، فصلاں پیدا کردے او فیر وی تہاڈی حالت اچھی نیں ہوندی۔ ایہہ کیوں بابا۔

گھیرا: ویکھیں ناں جیہدے کول گنتی وچ ناقواں تھوڑا ہووے پُتر

اوہ گریب نہیں ہوندا۔ ساڈے بھانے تے گریب اوہ ہوندا اے جیہدے کولے ناسے گنتی دی ہوون تے ناوئیں دے ہوکے سبے انت ہوون۔

جمیل: بئی جلدی کرو، کار تیار ہو گئی اے۔

رضیہ: گڈ! ایہہ وی ٹھیک اے ناں بھاجی۔

جمیل: بالکل۔ ایہہ تن چار گھنٹے تے آسانی نال کڈھ جاوے گا۔

کھیرا: تیار ہو گئے جے!

جمیل: ہاں بابا فیر کسی وقت چکر لگاواں گے۔

کھیرا: ساڈیاں سدھراں تے ایویں ای رہیاں۔ اِک گیڑا پنڈ دا پا بیندے تے سب نوں کھشیاں چڑھ جاندیاں۔

رضیہ: اگلی دفعے سہی بابا۔

ناہیدہ: اوہ آدمی … اوہ جیہڑا … جمیل بھا بھنہرنا اوہ آ رہیا اے۔

کھیرا: اوئے چھیتی کر اوئے منڈیا۔ قدم چکی آ۔ پراہنے ٹرُ چلے نیں۔

دِتّہ: ہیں لغا آؤ تاں شینت … تے نالے چاچا۔ بختاں دی آنڈی اے لئی۔

کھیرا: اوئے نوں تے جیلہ کر … شاداشے … جرا کھڑ دیو جے۔

جمیل: ضرور … ضرور ……

رضیہ: ذرا اگلی سیٹ توں میرا پرس پکڑانا بھابی۔

دتہ: اوہ چاچا۔ میں پہلاں گھر گیا۔ تے فر شنیت اودھر سکھاں دے۔ تے بختاں... فر شنیت مینوں ہٹی تے ملی۔ آہندی سی صابن گھرے رکھ کے آئی آں۔

کھیرا: اوئے توں اُماں ایدھر پھڑا.... آ لوؤ ٹرو ساڈے پنڈ آیاں جے۔ ہور تے کُش نیں... ایہہ دو دو روپئے... تے اِک اِک لیڑا... ساڈیاں دھیاں دے ہتھاں دا کتیا ہویا اے۔

رضیہ: او شکریہ۔ شکریہ بابا۔ ایس دی کوئی ضرورت نیں۔

کھیرا: ویکھیں ناں لوڑ تے بندے دی بندہ کدے پوری کر ای نیں سکدا۔ ایہہ تے بس ایویں ساڈا پینڈواں دا ہتھیں بدھی چا ہوندا اے۔

جمیل: نیں نیں بابا۔ کوئی گل نیئں۔ ایہنوں رہن ای دیؤ۔

ناہید: بابا اسیں اسے چیزاں کی کراں گے۔ شہر وچ ایس طراں دیاں چُنیاں نیئں لیئاں جا سکدیاں۔

کھیرا: تسیں بھانویں ایہناں نوں دس کرناں پواں لجا کے سٹ دینا جے پر.....

رضیہ: ایویں خواہ مخواہ تہاڈا ای نقصان ہووے گا۔ سوچو ناں بابا۔

ناہید: موٹر وچ جگہ وی تے ہے نیں۔

رضیہ: سُن بئی... توں.... او بئی آدمی....

دِتہ: ہاں جی۔

رضیہ: آدے چونی۔ شاباش... پکڑ لے...   اوہو لے لے

نا بئی۔

ناہید: تیری محنت دی چونی اے بئی۔

دِتہ: کاہدی جی شنینت۔ مینوں تے چاچے کیرے نے آپ

پنڈ بھیجیا سی۔

جمیل: اوہ بئی پنڈ جان دا نیں ہوا بھرن دا محنتانہ اے۔

دِتہ: اچھا جی ہوا بھر دیناں جی۔

ناہید: نئیں نئیں ہوا تے ٹھیک اے۔ شاباش۔ ایہہ پکڑیں ناں۔

رضیہ: تسیں چلاؤ دی گڈی بھا جی۔

(موٹر سٹارٹ ہوندی اے)

رضیہ: سُن بئی۔ اڑے تے ہو... ایہہ لے... میں چونی ایتھے

سٹے دینی آں.... شاباش۔ اُٹھا لئیں۔

(موٹر ٹر جاندی اے)

کھیرا: اوے ایہہ کی کرن لگا ایں بے نقوفا۔

وتّہ: میں شٹینٹ ..... شٹینٹ چاچا اسے چوانی اے۔

کھیرا: رہن دے ایس چونی نوں ہتھ نہ لائیں وتیا۔ جے ایہہ چوانی پنڈ لے گیوں تے بستی وچ نفسا نفسی پے جاؤگی تے سارا پنڈ دکھ د دکھ ہو جائے گا۔ رہن دے ایتھے ای۔ آہ بھیڑ..... اسے ریڑے نے جا گھرے.... تے اوراں پھڑا مینوں کہی۔ میں ایہہ چوانی ایتھے ای دب دیاں..... لیا شاداتتے..... دے مینوں کہی.....

(فیڈ آؤٹ)

۵

سمیلا: بے بے! بے بے!!

نوراں: کیوں کی گل اے؟

سمیلا: کتھے ایں بے بے؟

نوراں: ایتھے آں کوٹھڑی وچ ہور مَیں کتھے دفع ہونا سی۔

سمیلا: نیڑے ہو کے، بے بے چاچی عمری ورگے گئی سیں؟

نوراں: جاناں گی ناں - توں ہنے کاہلا پے گیا ایں۔

سمیلا: بے بے جے کسے ہور سوال پا دتا تے فیر کدے - میں تے گش نہیں آہندا۔ بے بے توں آپے ای سوچ لے۔

نوراں: سوچیا ہویا اے ۔ ایویں چھتا ناں پے جایا کر۔

سمیلا: میں تے ایویں گل پیا کردا ساں ۔ بھویں توں ٹھیک سمجھیں اونویں ای کر بے بے میں کوئی .....

نوراں: آہو آہو میں آپے کر لاں گی سب گش۔

سمیلا: تے چادر کتھے اے تیری بے بے ۔ ویکھ خاں کنی سردی پئی پیندی اے تے توں دھیان ای نیں کر دی۔

نوراں: چکی پیٹھن بیٹھی ساں تے لاہ چھڈی سی۔

سمیلا: اودوں لاہ چھڈی سی تے ہن لے دی لینی سی - جے کدھرے تینوں پالا پولا لگ گیا تے اسیں کدھی ماں نوں ماسی آکھاں گے ـــــ کتھے اے چادر؟

نوراں: دوجے اندر پئی اے۔

سمیلا: ٹھہر جا تینوں لیا دیاں۔

نوراں: میں آپے لے لاں گی روٹی ٹکر کر کے

سمیلا: میاں کدھر گیا اے؟

نوراں: اللہ جانے کدھر گیا اے۔ اج فیر منہ سجا لیا سُو۔

سمیلا: کیوں؟

نوراں: اللہ جانے۔ تسیں وی تے گل کر دے آکھا پچھانیں دہندے

سمیلا: میں تے اج سویر دا مینیں نوں لیا ای نیں۔

نوراں: تسیں نئیں تے گاموں کوئی بے نقوفی کیتی ہونی اے۔

سمیلا: گاموں آیا سی گھرے؟

نوراں: دوپہراں ویلے آیا سی روٹی کھان۔ پر اوس میرے سامنے تے
کوئی گل نئیں کیتی۔

سمیلا: ایہہ اے ناں جیہڑا چھوٹا، حیدری۔ ایہہ بہتیاں حجتاں
کردا رہندا اے۔

نوراں: میں اوہنوں سو واری سمجھایا اے بئی میاں لمے نہاڈا
بڈھا اے تے بڈھا ایانا اک برابر ہوندے نیں پر اوہ کسے دی
سن دا ای نیں۔

سمیلا: اج اوہنوں آلیں وے گھرے بلے بے۔ میں اوہدے نال
دو دو ہتھ کراں گا۔

نوراں: رہن دے توں کُش نہ آکھیں۔ متے ہور کوئی سیاپا پا نویں۔
میں آپے ای گل کر لاں گی اوہدے نال۔

سمیلا: جیداں تیری مرجی بے بے۔ پر حیدری باہلا ای بے ادب ہوندا جاندا اے۔

نوراں: میں اوہنوں سمجھا لاں گی۔ توں اپنی فکر کر۔ اودن توں کیوں بھلا اپنے مینوں نال کھیڈریا سیں؟

سمیلا: ویکھیں ناں بے بے۔ توں آپے نیاں کر پئی مینوں اوہ گل کرنی چاہیدی سی؟

نوراں: اوہ تے اے بڈھا، پر کملا! تسیں وی اوہدے نال اونویں ہو جاناں اے؟

سمیلا: نئیں سانوں تے کہہ۔ کی لوڑ اے۔ پر میاں کدھر اے؟

نوراں: رب جانے کدھر دفع ہو گیا اے۔ پہلاں تے اک گھٹے لگ کے حقہ پیندا رہیا۔ فیر جھٹی توں نیل لان ڈھیہ پیا۔ میں آکھیا ٹک کھا لئے تے میرے ول تے انج ویکھیا جیوں ساہ پی بیٹھا ہووے۔ آکھن لگا اک توں دوجی گل نہ آکھیں۔ مٹے ہڈیاں بھنوا بیٹھیں۔

سمیلا: پر گل کی ہوئی؟

نوراں: خبرے مینوں۔ میرے نال تے کوئی گل نئیں ہوئی۔ تہاڈے وچوں ای کسے نے بے ادبی کیتی ہونی اے۔

سمیلا: تینوں آکھیا اے ناں بابا ایہہ حیدری کسے وڈے چھوٹے دا دھیان نیں کردا۔

نوراں: بس رہن دے توں سارا دن اُدھے دے ای گھر پیا رہنا ایں۔

سمیلا: نئے میںنوں کی لوڑ اے۔ توں جان حیدری جانے ایں تے ابویں سہ سجانی گل کردا سی۔

نوراں: تے ہن کتھے چلیا ایں؟

سمیلا: چاچے گھرے دے جانا اے۔ پانی دیاں واریاں ونڈنیاں نیں

نوراں: ویکھیں جے اوتھے تیرا میاں ہووے تے گھرے آئیں۔

سمیلا: تے جے میںنوں ——————

نوراں: کوئی نئیں تینوں کھان لگیا۔ اُکھیں آ کے گل سُن جا۔

سمیلا: اچھا بے بے۔ تے میری گل وی یاد رکھیں۔

نوراں: آہو یاد اے، یاد اے ... جا ہُن ماں صدقے۔

سمیلا: اچھا پر ... جے کدھرے .... پر بے بے توں آپے ای سب کُش ..... پر توں۔

نوراں: جا شاداشے .... جا....

سمیلا: لغا جاناں آں بے بے۔ (ٹر جاندا اے)

(ٹھنڈی ساہ بھر کے۔ اپنے آپ نال)

ماں : خیرے کی جھر چلا گیا اے نیں تے ایس بندے دے وچ
دھاڑے دے رولیاں توں حاجت آ گئی آں ۔ اوتوں رات
پے گئی اے ۔ خبرے کتھے تھیڈے کھاندا پھردا ہووے گا۔
اوہنوں تے دنیں وی نیئں دس وا ۔ آپے ای جانواں۔
لبھاں کدھرے ۔ ایہناں منڈیاں تے کش نیئں کرنا ۔ بس
لڑائیاں کرنیاں ای جاندے نیں۔

(مولو ٹاہلی تھلے اپنے آپ نال گلاں کرن ڈیہا اے)

مولو : آہو ۔ بس لڑائیاں کرنیاں ای جان دے نیں ۔ میں وی
پرواہ نیں کردا ۔ میں تے فقیر ہو جاں گا ۔ پھتو شاہ دی قبر
تے بہہ جاں گا ۔ مینوں کی ۔ منگدے پھرن کھاندے پھرن
پالیا پوسیا ۔ ڈانگاں چک کے میرے دوالے ہو گئے ۔ کلجگ
آ گیا کلجگ ۔ مینوں کی ۔ اوہ کالے منہ والی وی رل گئی
نالے ۔ ساریاں کتھے ای صلاح بنائی اے ۔ ماں پتاں نوں
دس دی اے ۔ پت ماں نال صلاح کردے نیں ۔ آہندے نے
پیو نوں مار دیئے گل وڈھ دیئے ۔ بڈھا اے ۔
روٹی کھاندا اے ۔ ساڈی کمائی کھاندا اے ۔ ساڈی روٹی
کھاندا اے ۔ مینوں کی ... میں منگ کے کھا لوں شریکاں

وے بوہے جا بیٹھوں۔ پر اِنہاں کُتیاں دے گھروں نیں کھانی
اِنہاں اَگے ہتھ نیں ٹڈنا۔ بھُکا مر جاواں۔۔۔ بھکا مر جاوانگا۔
آہو۔ لڑائیاں کردے اے۔
ماں: (دُوروں واجاں دیندی آوندی اے) مَولو۔۔۔ وے مُنڈ
وے کدھرے ہیں دی کر نیئں۔
مَولو: آ گئی اے پھپھا کٹنی۔ ہتھیں لاندی اے۔ پیری تُجھاندی
اے۔ میں سب جاندا آں۔ میتھوں گنڈ نیئں بُھلیا۔ سارے
مِل کے بہہ گئے نیں۔ آہندے نیں بڈھا ہو گیا اے۔
مار دیو ڈانگاں مار کے مکا دیو۔ ساڈی روٹی کھاندا اے۔
ساڈی کمائی کھاندا اے۔
نُوراں: وے مولو۔۔۔۔ مَولو وے۔۔۔ ہائے وے ربا۔۔۔۔ مولو۔
مَولو: میں نیئں بولنا۔ نت دہاڑے دا جھگڑا میتوں نیئں جریا
جاندا۔ میں پھتّو شاہ دی قبر تے جا بہنا اے۔ گیروے
کپڑے کر لینے اے۔ کاسہ پھڑ لواں گا۔ پنڈ پنڈ منگدا
پھراں گا۔ ٹھٹھ کر دواں گا۔ سارے کہن گے۔ مولو پھکیر
ہو گیا۔ پھکیر تاں آپے ای ہونا اے۔ انہاں کُتیاں دے
مُنہ نیئں لگنا۔ کالے مُنہ آلی نوں شکل نیں دکھانی۔ اللہ

نال نولانی اے ۔چمٹا پھڑ لوں ۔ منگدا پھردل ۔

نوراں: وے مولو دنیڑے آ کے! کون اے ؟

مولو : آہو۔

نوراں: ایتھے آ بیٹھا ایں ٹاہلی تھلّے۔

مولو : آہو۔

نوراں: ناں پر ایتھے کیوں بہہ رہیا ایں۔

مولو : کیوں بُرا لگنا آں ؟ تیرے پیو دی اے ٹاہلی ؟

نوراں: ناں میرے پیو دی اے ناں تیرے پیو دی ۔بس ایہہ تاں ٹاہلی اے۔

مولو : مینوں وی پتہ اے ۔ راہے راہ ٹُری جا میرے نال گل نہ کریں۔

نوراں: کیوں ؟

مولو : بس تینوں اِک واری کہہ دتا اے ۔جے مُڑ کے مینوں بُلایا تے ویکھیں فیر میتوں بُرا کوئی نیں۔

نوراں: رہن دے ہُن بُڈھے وارے سور منائی نوں۔

مولو : آہو تینوں تے پُتاں دے مان نیں۔

نوراں: کیوں نیں ۔ تے تینوں نیں۔

مَولو : ہُن تے اُنہاں سجناں نُوں گولی مارن نُوں پھِرنا آں۔

نوراں: رہندا ایں توں، وڈھا گولی مارن والا۔

مَولو : توں روک لئیں فیر۔

نوراں: وے کُش عقل نُوں ہتھ مار۔ ایویں بڑبڑ کرن ڈہیا ایں۔

مَولو : توں جس شہ تے آئی ایں مَیں اوہ وی جاننا آں۔

نوراں: کیہڑی شہ؟

مَولو : تینوں پُتاں دا مان اے۔ سُنیا۔ تے مَیں اوہناں نُوں تیلے سمجھنا آں۔ گلیاں وچ رُلن آلے۔

نوراں: کیوں پر۔ اوہناں نیں تیرا کی بگاڑیا اے؟

مَولو : اوہناں میرا بگاڑنیا ای کُش نئیں۔ مینوں کوڈیوں کھوٹا سمجھیا۔ میرے گھر تے قبجہ کیتا۔ میریاں جمیناں مل کے بہہ گئے۔ مینوں گھروں کڈھیا۔

نوراں: فیر اوہو مُورکھاں والی گل۔ کہنے تینوں گھروں کڈھیا اے؟

مَولو : آ ویکھ لے۔ ایس ویلے کیہڑے محل وچ بیٹھا آں ویکھدی ایں کہ نئیں۔

نوراں: توں آپے ای اُٹھ کے ٹُر آیا ایں۔

مَولو : ٹھیک اے۔ میرا تے ڈماک کھراب اے۔ مَیں تاں اینویں

ای گھروں اُٹھ اُٹھ کے بھجدا آں۔

نوراں: تے ہور کی۔

مولو: آہو تیرے بھانے ئیں تے بھلا آں۔ بنا گلوں گھر چھڈ کے آیا آں۔ ہے ناں؟

نوراں: ناں اماں دے مینوں تے نئیں پتہ کی گل اے۔

مولو: آہو توں تے بالڑی ایں۔ تینوں تے کسے دی گل دا پتہ نئیں

نوراں: نے ہے میں کوئی جھوٹ مارنی آں۔

مولو: تیرے دل تے گجرے فیر پتہ لگے۔ کسے دی لگی توں کون جان دا اے۔

نوراں: پر کوئی گل وی ہووے۔ میں کش کہیا اے بھلا۔

مولو: ایوں ای اے۔ اک دن دی گل ہووے تے میں کُش دساں وی۔ تسیں تے روج دہاڑے دی مسخری بنا چھڈی اے۔ مینوں دُھر بنا لیا اے۔

نوراں: نے ہن ایویں سر ای نہ چڑھدا جا۔ اُٹھ چل۔

مولو: توں وی بہتی بک بک نہ کر۔ میں نئیں آنا۔ سن لیا اے:

نوراں: پر ئیں پچھنی آں کوئی گل دی اے۔

مولو: ہچھا۔ آپ چنگیاڑی پانویں۔ آپ پھوکیں تے پچھوں بنا سولہ

کے پچھن لگ جانویں کوئی گل دی اے بھلا پتہ نہیں تینوں۔

نوراں: سَے مَیں کوئی اولیا آں جو دل دے بھید سمجھن لگ پواں۔
توں سِدھی سدھی گل کر۔

مولو: مارخاں اُج وَل دھیان۔

نوراں: اُج! آج تے کش دی نئیں ہوبا۔

مولو: ٹھیک اے۔ تیرے بیٹے نے بھانبڑ مچّے تے فیر پتہ لگے۔

نوراں: رب جانیں تیرا ڈماک پھر گیا اے۔ جاں میں اُٹھی ہوگئی آں۔

مولو: توں کیوں اُٹھی ہویں۔ تیرے تے تن میں ڈانگاں ورئے۔
ڈماک تے میرا ای پھر گیا اے۔ کلّا جو ہویا بڈھا جو ہویا۔

نوراں: گھرے چلنا اے کہ نئیں؟

مولو: تیرے! تیرے پتراں دے گھرے

نوراں: آہو۔

مولو: آہ پولا ویکھیا ای۔ ایہہ جاندا اے۔

نوراں: کیہوں پہ؟

مولو: میری مرجی ———— میں جیواں مراں تہانوں کی۔

نوراں: سانوں کیوں نئیں۔ جیویں تے روٹی ٹک دیئے۔ مریں تے
گورکھپن تے پیسہ لائیے۔ سانوں کیوں نئیں بھلا۔

مُولو: اے فیر ایہہ گل یاد رکھیں۔ جے ہویا شیر دا پُتر تے گھرے
پئی دی نیں پیر پاؤندا۔

نُوراں: ناں پا تیریاں منتاں ای کون کردا اے۔

مُولو: ایتھے آ۔ کھول دے سارے بھید۔ سارے صلاح مشورے۔

نُوراں: کیہڑے صلاح مشورے۔

مُولو: جیہڑے توں تے تیرے پُتر رل کے کردے جے۔ کسے بھرم
وچ نہ رہیں۔ تیریاں تتنے جواناں نالوں تے ہالی وی پہرگاں۔

نُوراں: رہ خاں توں وڈھا وریام۔

مُولو: میرے مگروں تجدوں تیریاں جھولیاں بھرن لگ پین گے۔ اوہ وی
دیکھ لوں گا۔

نُوراں: کیوں نہ بھرن گے۔ میرے پُتر جبہ ہوئے۔

مُولو: آہو بھرن گے۔ جویں مَیں تیرے نال ویاہ کر کے اپنی ماں دیاں
جھولیاں بھردا رہیا ایں۔

نُوراں: تیری ماں تے سی ای نیت دی بھکی۔

مُولو: آہ ستے توں بڑی پھولاں بادشاہ جادی دی دھی ایں۔

نُوراں: میری ماں دا ناں لیا تے مَیں ایتھے ای بیا با کرن لگ جاں گی۔

مُولو: کر۔ کر۔ تینوں ہٹک دا کون اے۔ جیہڑی اکھ وچ ای شرم

نہ ہووے اوہنوں کسے اگلے پچھلے دی کی۔

نوراں: رہ وے وڈھیا نشریاں والیا۔

مولو: میں آہناں بہتی بھوہے نہ چڑھدی جا۔ تیریاں نشراں تے اج ای کھل گیاں سن۔

نوراں: کیوں؟ تینوں کس میرا اہنا دِتا سی۔

مولو: ہور جھنے دی کوئی کسر رہ گئی اے۔

نوراں: کی ہویا اے موہنوں دی پھٹیں۔

مولو: تیرے بھانے کُش ہویا ای نئیں ——— آہو تینوں کی توں موجاں مان پتراں دی برائی تے۔

نوراں: کیوں؟ میرے پتراں تیرے کی ڈنگ ماریا اے۔

مولو: نئیں اوہناں تے مینوں شاہ سلیمان دے تخت تے بہا دِتا اے ہے نا۔

نوراں: تُجارتاں پاونیاں نیں تے ایتھے بہہ کے پائی جا ٹاہلی نخلے آختاں نوں تُسا۔ بھجوتاں نوں دس۔ میں چلی آں۔

مولو: جا! تینوں کوئی بلان آیا سی۔

نوراں: رے فیر صدق رکھیں۔ ساری عمرے ایتھے ای بیٹھا رہیں۔

مولو: اللہ دے حکم نال تیرے پتراں دے گھرے نئیں آن لگا۔ اوہناں

تِناں ناوں تے میں ہاسے دی تگڑا آں۔

نوراں: میں کدوں آہنی آں پئی توں اوہناں نال گھول کر کے وکھا

مولو: ہالی گھول باقی رہ گیا اے۔ اج دی گل بھُل گئی ایں۔

نوراں: تینوں اِک واری آکھیا اے مینوں بجھارتاں نہ پا۔

مولو: بجھارتاں! شرم بجاریں نئیں وکدی پئی آنے دی لے کے سلائی

ایدھر پھیر لئی تے سلائی اودھر۔

نوراں: وے کُش عقل کر ایویں چبڑ چبڑ کری ڈہیا ایں۔ میں کی کیتا اے

مولو: میریاں اکھاں وچ دھوڑ پا سکنی ایں پر ساری خدائی کولوں

ایہہ گل نئیں لُک سکدی۔

نوراں: کی۔

مولو: جو توں اج کیتا اے۔ شرم دا گھاٹا۔

نوراں: ہے فیر اوہو گل کُش پھٹیں دی۔

مولو: توں اپنے دِل وچ جھات پا کے دیکھ ایہہ گل کرن والی

سی بھلا

نوراں: کیہڑی گل۔

مولو: جیہڑی توں اج کر چھڈی اے۔

نوراں: میں آہنی آں میں کیتا کی اے؟

مولو: اَج دوپہراں ویلے۔

نوراں: آہو اَج دوپہراں ویلے۔ مینوں تے گل دی یاد نئیں۔

مولو: تینوں کاہنوں یاد رہنا اے۔

نوراں: (روندی) بے بے ..... بے بے ....

مولو: لے اوہ کتا فیر نگرے تُریا آندا اے

ماں: میرے پتر نوں کتا کھیا تے ویکھیں فیر۔

مولو: کاہنہ گا، کاہنہ گا۔ ہینوں کسے دا ڈر نہیں ماریا جاندا۔ کتا!

سمیلا: (روندی) بے بے ..... بے بے .....

مولو: جے میرے نیڑے آیا تے میں دانتری نال گل وڈھ سُٹاں گا

نوراں: وسے توں رہنا ایں بھلا۔

مولو: جاں اوہنوں اوتھے پراں کھیتر وچ ای ڈک لئے۔ میں اَج خوشی کر دیاں گا۔ تینوں دسی جاناں آں۔

سمیلا: بے بے .... بے بے .... نی بے بے۔

نوراں: آونی آں گی۔ کھلوئیں اُتھے ای۔

مولو: جے اوہنوں ایتھے ٹاہلی تھلے لیائی تے میں اَج دونویں ماںواں پتراں دا سیاپا مُکا دیاں ــــــ پھانسی چڑھ جاواں گا، پر تہانوں جیوندیاں نئیں رہن دینا۔

نوراں: ٹھہر جا.... میں ہنے اوہندی گل سن کے آنی آں ——
آڈنی آں نوریا۔

سمیلا: کدھر ایں بے بے۔

نوراں: کھاو جا لگی آنی آں۔

مولو: (اپنے آپ نال) ساریاں کٹھے ٹر رلائی اے۔ آہندے نیں
بڈھے نوں مار دیو۔ گل وڈھ دیو۔ ساڈی روٹی کھاندا اے
مینوں کی۔ میں بھنو شاہ دا ملنگ ہو جاں گا۔ بھگویں کپڑے
پا لاں گا۔ میں انہاں کتیاں کول رہنا ای نئیں۔ اللہ نال لو لاں گا
چمٹا چپتی بنا لاں گا۔ حوالداراں دے بوہے تے جا بہاں گا۔
دھاد کڈھاں گا، ڈنگر سانبھاں گا۔ روٹی چھیتی دیو۔ کھاندا رہوں
پیراں مینوں سُنیا بھیجیا سی۔ مولو ایتھے آ جا۔ ساڈے کولے آ
جا۔ میں نہ گیا۔ انہاں کتیاں کول پیا رہیا۔ مینوں ٹھٹھ کیتا۔
شہراں لاہیاں۔ ساڈے پنڈ وچ میری ٹک رولی۔ میں حوالداراں
دے بوہے جا بہاں گا۔ شہر جا کے مجوری کر لاں گا۔ منڈی
وچ پلے داری کر لاں گا۔ سیفا اوتھے اے۔ گاگو وی ہیگا۔
انہاں ماواں پتراں نوں بے عجت کراں گا۔ منگدے پھرن گے
گلیاں وچ رُلدے پھرن گے۔ میں شہر جا کے ہور کر لاں گا۔

اوہنوں ولے ہیٹھاں ویکھوں اوہدے پتراں نوں گھرک کے رکھوں
میں ایں ڈردا۔ میں ڈردا۔ میں تے تلی تے رکھی پھردا آں۔
جیہڑی رات قبر وچ آونی اے باہر نئیں آونی۔ مرجاں گا۔
پر انہاں ماتواں پتراں نوں مار کے مراں گا۔ سولی چڑھ جاواں گا
مار کے مراں گا۔ میرے سینے بھانبڑ مچے ایہہ اگ سیکن۔ میں
سمجھ لاں گا۔ بدلے لے لوں گا۔ میں نئیں ڈردا۔

نوراں: توبہ میری اللہ توبہ۔ رب جانے ایس ٹبر نوں کی ہو گیا اے۔
——— مولو میرے نال سدھی سدھی گل کر چلداایں گھرے
کہ نئیں۔

مولو: اوہ کتا بے ایمان کدھر گیا اے۔

نوراں: تینوں بھالدا پھردا سی۔ میں آکھیا توں جا ئیں آپے لبھ کے
لیاونی آں۔

مولو: مینوں کیوں بھالدا سی؟ میرے کولوں کیہڑے مربعے لینے سی؟

نوراں: رہن دے ہن اینیاں گلاں نہ کری جا۔ چل اٹھ۔

مولو: کتھے؟

نوراں: گھرے ہور کتھے؟

مولو: تینوں آکھیا اے۔ میں نئیں جانا۔ اج آئی گل نگروں تے میرا

تہاڈے گھر پیر پاؤنا حرام اے۔

نوراں: کیہڑی گل مولا لشکا توں تے ایویں نراج ہو بہندا ایں۔

مولو: اَج دوپہراں ویلے۔

نوراں: آہو اَج دوپہراں ویلے کی ہویا سی۔

مولو: جدوں گاموں روٹی کھان آیا سی۔

نوراں: گاموں! اوہ پر اوہ تے ٹُک کھا کے چُپ چپاتے چلا گیا سی

مولو: اوہ تے چُپ چپاتے چلا گیا سی۔ پر میرے سینے تے بھانبڑ مچا گیا سی ناں۔

نوراں: کیوں کی آکھیا سی اوُس نے۔

مولو: اوس کی آکھنا سی توں جو سیں اوہدی ہمیتی —— پیڑھے تے بیٹھی۔

نوراں: مَیں کی آکھیا سی؟

مولو: ٹھیک اے۔ تینوں کاہنوں یاد رہنا اے۔

نوراں: نال ایمان دے مینوں تے کُجھ دی نئیں پتہ۔

مولو: جدوں اوہنوں روٹی پا کے پئی دیندی سیں۔

نوراں: آہو۔

مولو: مَیں دی تے کول ای سی۔

نوراں: آہو۔ پرئیں کدوں نکمرنی آں۔

مولو: تے توں کی کیتا اوس ویلے۔ تینوں شرم نہ آئی۔

نوراں: کِس گلوں؟

مولو: پچھلے اگے اوس دی کولی گانہہ کیتی تے میں وی۔ توں پہلاں
ڈوئی بھر کے اوہدی کولی وچ پائی تے فیر میری وچ۔
تینوں شرم نہ آئی۔

نوراں: کِس گل دی شرم!

مولو: تیرا سہریاں آلا مرلاینگ نئے بیٹھا رہیا تے توں ساگ آلی
ڈوئی پہلاں اپنے پُتر دی کولی وچ پائی۔

نوراں: وے جا پراں۔ اے گل کڈھی شو

مولو: اے گل دی گَش نہیں۔ مینوں سب پتہ اے تسیں سارے
اِک ہو کے مینوں بے اَبد کردے جے۔ میری محبت
نوں ہتھ پاوندے جے۔ تے نالے.....

نوراں: وے رہ توں وڈھا محبتاں والا۔ چل اُٹھ دچوں گل ویکھو۔

مولو: اچھا تیرے بھانے ایہہ گل ای نہیں۔ خیر کوئی دیر نہیں۔ جدوں
اوہناں تیری چھتی نوں ہتھ پایا اُدوں پتہ لگو۔

نوراں: وے رب توں خیر منگ۔ ایویں بیٹھا رولاں طراں ٹیوے

لان ڈہیا ایں۔ چل اُٹھ۔

مُولو: تینُوں آکھیا اے مینوں بلا نہ۔ جا دفع ہو جا۔

نوراں: مولا بشکا کوئی عقل نوُں ہتھ مار، کیوں تماشا وکھان لگا ایں۔

مُولو: تماشا! ہالی تے مَیں گَل کیتا ای نئیں۔ اجے تے مَیں چپ

کری بیٹھا آں۔ مَیں دوُر دوُر پنڈاں وچ رَجھنج پا دینی لے۔

تیرا تے تیرے پُتراں دا گڈا بنھ دینا اے۔

نوُراں: بَس کر ہُن۔ تیرا تے ڈماک کھراب ہو گیا اے۔

مُولو: توُں تے بڑی وکیلاں دی دھی ایں ناں۔

نوراں: مَیں مُنصفاں دا پُتر نے توں ای اوں ایں۔

مُولو: میرے نال گَل تانہہ ٹھاہنہ کیتی تے مَیں سر پاڑ چھڈوں گا۔

نوُراں: وے تو رہنا ایں سر پاڑن والا۔

مُولو: مَیں آہناں اُیتھوں دفع ہو جا۔

نوراں: مر بُراں مَینوں کی لوڑ اے تیریاں مِنتاں کرن دی۔ اُیتھے

ٹاہلی تھلّے ای بیٹھا رہیں آپے گرجاں آفتاں تینوں سانبھ

لین گیاں۔

مُولو: تیرے نالوں چنگیاں نیں آفتاں۔

نوُراں: بس فیر اُیتھے ای رہیں۔ لے جے پیو دا پُتر ایں تے مُڑ

گھرے نہ آنویں۔

مولو: جے توں دی مینیں کتھے دی وھی ایں تے ایس گل تے کیم رہیں

نوراں: مینوں کی دسنا ایں اپنی منجی تھلے ڈگوری پھیر۔ بڑا بیا ٹھیر گیا۔

مولو: جا دفع ہو جا تینوں آہنا ایں۔ نیر اسر پاڑ سٹاں گا ڈڈھی پینیے۔

نوراں: دسے بہہ۔ دھولی داڑھی بڑ ادے طراں دُدھدا ای جاناں

ایں۔

مولو: دفع ہو جا کالے منہ آلیے۔

نوراں: لے بہہ فیر ایتھے ای۔ دُڈھیاں انکھاں والیا۔ تیرے ورگے

کمبّاں نوں میں مونہہ ای کدوں لانی آں۔ دوُر ہوندی جاندی

اے، میری آوندی اے جُتی تینوں بلان —— میرے پُتر

گھلّا نیں مارنے تیرے سر وچ۔

مولو: بس پہلاں ای گل مُتی ہوئی سی۔ صلاح بنائی لے۔ سالے

ٹل کے بُرُھے نوں مار دیئو۔ جناجا گڈھ دیئو۔ بھُوتاں اُفاناں

دے دس پا دیئو —— پر مینوں کی .... میں اُیتھے رہنا ای

نیں —— پالا دُڈھی جاندا اے۔ دُڈھن دیئو —— میں

میں سواہ ٹل لاں گا۔ میں تے پھکیر ہو جاں گا۔

(دانو بولدا اے، گدڑ کرلاندے نیں)

آپے مینوں گدڑ کھا لین گے ۔ گرجاں پاڑ سُٹن گیاں ——
اتھاں نوں کی ۔ ایہہ تے مینوں اگے ای مارن نوں پھر دے
ہیں ۔ میں تے ہُن بس رب رب کرنی ایں ۔ بھگویں کپڑے
پا لینے ایں ۔

(جنوراں دیاں رنگ برنگیاں واجاں)

بس میں تاں اللہ نال لو لا لینی اے ۔ گھر دے اک کھونجے
وِچ بہہ کے اللہ اللہ کروں گا ۔ ساک سبزیاں توڑ لاں گا ۔
کھونجے وِچ مٹھے ڈاہ لاں گا ۔

مولو : (واج دے کے) گل سُن !

نوراں : ——————

مولو : (ہور اچی) گل سن —— کدھر دفع ہو گئی ایں ۔

نوراں : (دو ورروں) کیوں ؟

مولو : اُراں آ —— کھلو تے سہی —— میری گل سن لے اخیری ۔

نوراں : (نیڑے آکے) کی اے ۔

مولو : لے اج تاں میں تینوں مافی دے دتی اے ۔ ایدوں اگے
پھیر ایہہ ابدی نہ کریں ۔

نوراں : کیہڑی ایہہ ابدی ؟

مَولو: جیہڑی توُں اج کیتی سی ـــ مَیں تینوں اصلوں معانی دے دِتی اے۔

نوراں: فیر؟

مَولو: مَیں گھرے بہہ کے اللہ اللہ کریا کراں گا۔

نوراں: اچھا فیر۔

مَولو: فیر کی۔ تینوں مانی دے دِتی اے۔ چل ہُن۔ ویکھ گدڑاں کی کرلاٹا پایا اے ۔۔۔۔ مَیں تیرے پُتراں نوُں وی ماف کر دتا اے۔

نوراں: فیر ہُن۔

مَولو: مَیں گھر چل کے رب رب کراں گا۔ تے تیرے نال گل کلام نئیں کرنی ـــ چل ٹُر ـــ

نوراں: میرے مگرے پَیر ٹُریا آ۔

مَولو: آہو۔

(اپنے آپ نال، پہلاں گل منّھ لیندے نیں۔ آپو دھاپی پائی اے۔ اِک دُسا رینا اے۔ دوجا مناں آ جاندا اے۔ مینتوں کی ۔۔۔ مَیں تاں پھکیر ہو جاں گا ـــ اللہ نال لَو لاواں گا۔ ـــ کُتی دُنیا وِچوں کُش نئیں لبھدا ـــ

میںنوں کی .... نیں تے بڈڑھا آں ۔ مارے اِک پاسے ہو گیئے نیں ۔ ماں نوں نال رَلا لیا اے ۔ صلاحواں کر دے نیں صلاحواں ۔ پر مَیں بستی وچ رہنا ای نیں ۔ گھرے وڑنا ای نیں ۔

(گھر والی دے بگرہ بگرہ ٹریا جاندا اے)

(فیڈ آؤٹ)

صوبیدار ضابطے خاں: ایدھر ہم کو فکر نیئں۔ سمجھ کہ لؤو۔ کوئی ہمارے پچھے بنا کم نیئں کر سکتا —— تم کو اِک واری بول دیا کہ آڈر کے بغیر کیسی پیچ کو ہتھ نیئں لگا سکتے ہمارے پنڈ کی۔

بیلدار: ادے یارا! اسیں کیہڑے ایہیں آ گئے آں اسیں دی تے سرکار دے آڈر تے ای آئے آں کہ۔

ضابطہ: جب ہم نے اِک واری ہلٹ بول دیا فیر سمجھ کر لوؤ تم کیوں
اُس کے پچھے پے گئے ہو۔
بیلدار: اَسے ہُن اسیں تیری گل منیئے کہ اپنے صاب دی پچگے وَرت
نوں پھڑے گئے آں بئی مسردا ریا۔
ضابطہ: مسردارے کے ساتھ مت گل کرو۔ ہماری طرف شست رکھو۔
تم کو کِس نے بولیا کہ آ کے ہماری ٹاہلی وَڈھو۔
بیلدار: سرکارو آڈر اے۔ اسیں کوئی گھروں تے حکمنامہ نئیں لے آئے۔
ضابطہ: فیر تم نے سمجھ کر لوؤ سِدھا ہم سے یا ہمارے چوہدری سے
آ کر کیوں کاشن نئیں منگیا؟
مسردارا: چوہدری گھرے ملیا ای نئیں۔
ضابطہ: تم مُت بولو۔ بالکل آڈر میں رہو۔ نئیں تو تم کو ایک کاشن
دے کے پریڈ کا آرڈر لگ جائے گا —— تم بولو!
بیلدار: صوبیدارا! اسیں کوئی چور نئیں۔ ہیں آں مقدم نے آہ مُنڈا
اے ساڈے محکمے دا بیلدار۔ تے نال نیں دہاڑی دار کم کرن
آئے۔ اسیں تے حکم دے۔۔۔۔۔۔
ضابطہ: لمی گل کی ضرورت نئیں۔ سِدھی گل کرو۔ بالکل سٹیٹ! تم کو
کِس نے ٹاہلی وڈھن کے لئی بولیا؟

بلیدار: اوئے بھلیا لوکا اسیں تے جانے آں بئی ساڈے محکمے
دا آڈر اے۔

ضابطہ: تمہارے محکمے کا آڈر ہمارے پنڈ کی ٹاہلی پر کیوں لگ گیا۔
ایدھر سمجھ کر لوو — کئی پنڈاں کی نفری آباد اے۔

بلیدار: دیکھو ناں جی۔ ایہہ ٹاہلی اے راہ اتے۔ نہ ایہہ ساڈی اے
تے ناں تہاڈی۔ ایہہ تے سرکاری اے۔ تے سرکار جنویں چاہیے
کرے۔

ضابطہ: ہم نے سرکار کو تمُ سے بہتا دیکھیا اے۔ بالکل کلوز ہو
کے گاڈ آنر لولیا ہے۔ تمُ سچی سچی بات کرو۔

بلیدار: ویکھیں ناں حوبیدارا۔ یاں تے توں ساڈی گل سُن لے۔ یاں
پہلاں اپنی مُکا لے۔

ضابطہ: چلو لولو۔ پر گل لمی کرنے کی ٹرائی نہ کرو۔ تمُ بہت زیادہ ٹیم
خرچ کرنے لگ پڑتے او۔

بلیدار: عرض ایہہ اے۔ بئی ایہہ ٹاہلی اے بیمار تے ایس نوں ...

ضابطہ: بمار ٹاہلی (SICK REPORT) لول گئی اے؟ تمہاری
بات سمجھ کر لوؤ ہمارے کنٹرول میں نئیں رہ سکتی۔ سِدھی گل
کرو، سٹیٹ!

سرداراں: سیدھی ننے کری جاندے نیں۔ تسیں وچ .....

ضابطہ: تم کو ایک دفعہ بول دیا ہے کہ بالکل سائیلنٹ رہنا اے۔
چپ رہنا اے۔ فیر تم سمجھ کر لوؤ بیچ میں کیوں ٹوکے۔

بیلدار: توں ٹھہر جا سردارا میں آپے گل کر لیناں آں۔ دیکھیں ناں
صوبیدارا بندیاں تے جنوراں طراں فصلاں تے رکھاں نوں وی
بماریاں پے جاندیاں نیں۔

ضابطہ: تم سمجھ کر لوؤ کہ ایس ٹاہلی کو ہسپتال میں داخل کروانے لے
جا رہے ہو؟ ہمارے ساتھ سیدھی گل کرداویں کنفلاج
مار کے بات نہ کرو۔

بیلدار: ئے ہے چوہدری۔ رکھاں نوں ہسپتال داخل نئیں کروائی دا۔
جے تے تھاں تے ای دوا دارو چھڑک کے کم بن جاوے
تے واہ بھلا نئیں تے پٹ کے سٹ چھڈی دا۔

ضابطہ: بس۔ پلٹ ہو جا۔ ہمارے پنڈ کی ٹاہلی بالکل تگڑی اے۔
کوئی سک رپورٹ نئیں دے رہی۔ تم فکر نئیں اس کو ہتھ مکائے
گا تے ہم فیر ملٹری آلا طریقہ ورت کے وس سکتا اے۔

بیلدار: ایدھی جڑ توں پے گیا اے ٹیوکیڑا تے اندروں کھا لئی اے
سیونک نیں جے ایس نوں ویلے سر نہ وڈھیا گیا تے نقصان

کرے گی۔

ضابطہ: فکر نئیں۔ ہم سب پنڈ کے بندے بالکل تیار رہتے ہیں۔ توپ
بندوق۔ برین میٹس کسی چیز کی فکر نئیں تم ہم کو ٹاہلی سے ڈراتے ہو
بیلدار: اوئے بندیاں دا نقصان نیں صوبیدارا۔ فصلاں تے رکھاں دے
نقصان دا ڈر اے ایہہ روگ بڑا نامراد ہوندا اے۔ جے
کدھرے دوجیاں بوٹیاں نوں پے گیا تے ساری فصلاں کھراب
ہو جان گیاں۔

ضابطہ: فکر نئیں ہم سب دکھ مصیبت، ساری فٹیگ سہہ سکتا ہے۔
پر ایس ٹاہلی کو کوئی ہتھ لگا دے ہم اس کے ساتھ لڑ کر پورا
برما فرنٹ کھول سکتا ہے ——— بس۔ پلٹ ہو جاؤ۔ اک
دم سٹاپ کر دیو۔

بیلدار: پر ساڈی گل وی سنیں۔

ضابطہ: فکر نئیں۔ ہم تمہاری گل بالکل نئیں سن سکدا۔ ہم صاب کو لکھ
کر ہور چھٹی سینکشن کرائے گا۔ اور رفل لے کے ایس ٹاہلی
تھلے پہرا دے گا۔ کوئی ایس کا ایک پتر وی نئیں توڑ سکتا۔

بیلدار: لے بئی سردار یا۔ کر لے گل۔

ضابطہ: سردار لے کو مت گل کراؤ۔ بالکل ڈسپلن سے باہر ہو کر بولتا

اے۔ تم خود ہمارے ساتھ گل کرو۔

بیلدار: میں کی گل کراں۔ میں تے کہی بیٹھا آں — بہہ جاؤ بی تسیں، کیوں ایویں کھاد تے بے رکھ دیتو کھیاں نے اگ بناؤ، حقہ دھرو۔ چوہدری آوے گا تے گل بنے گی۔

ضابطہ: چوہدری آ کے تم سب کی کٹ پریڈ بولے گا۔ ہم نے بھی اُس کو بلانے کے واسطے مُنڈا بھیج دیا ہے۔ ڈبل لگا کر گیا لے لڑکا۔ چوہدری آ کر سمجھ کر لؤ تم سب کو تھانے میں پولیس کے حوالے کر دے گا۔ تم سب کو نکرنیں چارج چھیٹ پر رکھ دتا جائے گا۔ جے کر فیر دی تم نے ہمارے۔۔۔۔۔۔۔

گلّو: جابطے کھاں ۔۔۔ بائی جابطے کھاں (سانس پھولی ہوئی ہے) میں گیا ساں۔

ضابطہ: بالکل جوان کے مانک ہو کر بات کرو۔ پھُلّی ساہ بند کرو۔ اڈی ملی پنجے کھلے۔ موڈھے پچھے۔ سینہ باہر۔

گلّو: میں گھرک گیا آں۔ بھجا آیا ساں۔

ضابطہ: جتنا تمہارے دل میں ہو بھجیا کرو۔ گھرکنے کو۔ نکرنیں بالکل بند کرو۔ گرائیں کی مانک سِدھے کھڑو کر بات کرو۔

گلّو: چاچا آسندا اے تو چل تے میں لغا آونا آں۔

ضابطہ: تمہارے ساتھ دو کی ٹکڑی بنا کر کیوں نہیں آیا چاچا؟ تم
نے میرا سلُوٹ کیوں نیئں بولیا؟

گلُّو: مَیں تے آکھیا سی بائی جابطے کھاں بُلاندا اے۔

ضابطہ: فیر کوئی فکر نیئں۔ چاچا خود بخود آکے سب کو چارج چھیٹ
پر رکھے گا۔۔۔ ٹاہلی وڈھن والو! تم سمجھے ہو کہ نیئں۔

بیلدار: آلین دیئو میاں چوہدری نوں۔ اسیں بیٹھے آں صوبیدارا۔

ضابطہ: کتنی دیر ہیں ہمارے پنڈ کا افسر ایدھر پہنچ جائے گا؟

گلُّو: اپھسرا!

ضابطہ: چاچا ہمارے پنڈ کا افسر ہے۔ سب ٹھیک سمجھ کر لوڈ اس کے
چارج ہیں اے۔ فکر نیئں جو آڈر بولے ہم اکیلا اس کو پُورا کر
کے دکھائے گا۔

گلُّو: آہندا سی دھار کڈھ کے آؤناں آں۔ سویرے مینہہ لگ نیئں سی
تے ہُن بالٹی لے کے بیٹھا سی۔ بس آؤندا ای ہووے گا۔

ضابطہ: (آواز دے کر) اللہ دتہ۔۔ او اللہ دتہ۔۔۔ ایدھر دیکھو ہماری
طرف، سمجھ کر لوڈ پیڈھا ٹاہلی دے تھلّے۔

گلُّو: ایدھر! اللہ دتیا۔ ایدھر ٹاہلی تھلّے۔

دِتّہ: ہچھا شینٹ۔۔۔ مَیں اودھر دیکھی جاندا ساں۔۔۔ کی گل اے؟

گلّو : آہ ٹاہلی وَڈھن آئے نیں بیلدار ہوری
دتّہ : ہیں ؟ کیوں کی گل اے شینت !
ضابطہ: فکر نئیں اللہ دِتیا۔ تم بالکل الٹو فشن ہو کے رہو۔ ہم سب کو
سمجھ کر لوَ پوُری پوُری سجا دِلوا کے رہے گا۔
دتّہ : پَر گل کی اے۔ خشینت آہ تے مقدّم ہوری نیں۔
بیلدار: بگڑا ایں بئی اللہ دتیا؟
دتّہ : آہو جی ، شینت ہیں تے بگڑا آں ۔ پَر آہ کی گل اے جی -
کہیاں کُہاڑیاں چُکی پھِر دے جے ۔
بیلدار: ایہہ ٹاہلی وَڈھن آئے ساں۔
دتّہ : کیوں جی شینت ایہہ تے ساڈی ٹاہلی اے ۔ تے نالے
شینت ایہنوں کیوں وڈھن لگے جے ۔ ایہہ تے کسے نوں کُش
وی نئیں آہندی۔
گلّو : گل ایہہ اے دِتیا بئی ......
ضابطہ: کوئی گل نئیں اللہ دتیا ۔ ایہہ کسے کو کُش نئیں آہندی ..... کوئی
ایس کو کُش نئیں آکھ سکتا ۔ جب ہم نے آڈر بول دِما تو کوئی
ایس کی طرف ویکھ وی نئیں سکدا۔
دتّہ : پر ایہہ وڈھن کیوں آ گئے نے ؟ چودھری ہوراں نوں کھبر دتی اے۔

ضابطہ: چوہدری ہوراں کو کھبر بول دتی اے۔ میتھہ کی دھار کڈھ کے آن والے نیں سمجھ کر لوو۔ ہم کو ــــ فکر نیئں ــــ چوہدری کا کاشن مل جائے گا تے ہم سب کو بند کرا دیاں گے۔

گگو: آہندے نیں ٹاہلی نوں کیڑا پے گیا اے تے نقصان ہون دا ڈر اے۔

ضابطہ: ہمارے ہون سے کوئی نقصان نیئں ہو سکتا۔ ہم مہینے کی ہور چھٹی لے سکدا اے۔ ٹاہلی کو پورا جگڑا بند کر کے سو سال تک کھڑی رکھ سکدا اے۔

بیلدار: اوس طراں کھڑی رکھن دا کوئی فیدا نیئں ہو سیدارا۔ پتر سک جان گے۔ ٹاہنیاں سڑ جان گیاں، تے کیڑا ساریاں بیلیاں وچ پے جاؤ۔ تے نقصان دونا ہوئیگا۔

ضابطہ: ہم بالکل نیئں ڈر سکتے ــــ ہم ملٹری کے نوجوانوں کو سمجھ کر لوو۔ دھوکہ نیئں دِتّا جا سکتا۔

گگو: موٹی جیہی گل ایہہ اے۔ بھانویں ساڈا سر وڈھیا جاوے اسیں ایس ٹاہلی دی اک ڈال دی نیئں وڈھن دینی۔

بیلدار: ایدھے وچ تہاڈا ای فیدہ اے۔

ضابطہ: ہم کو فیدے کی بالکل ضرورت نیئں سمجھ کر لوو۔ ہم بے فکری کے ساتھ فیدے کو ٹھڈا مار سکتے ہیں ہماری ٹاہلی کے دل

اکھاں ٹڈ کے مت ویکھو۔

سرداراں: گل اے جی بئی تسئیں جو ——

ضابطہ: تم چپ رہو، بالکل ہو کے۔

دتہ : آہو توں چپ رہ شنینت۔ پر میری اک عرض سی۔ اچھا فیر۔
جے چوہدری آ گیا تے شنینت ہیں تے سوچیا سی بئی ایس ٹاہلی
تھلے۔ ہچھا کھیر۔ میں گل ای نئیں کردا۔

گلو : گل کہی آ۔ ڈر نہ دتیا۔ اسیں جو کھلوتے آں بہیڑئیا۔ اپنے
پنڈ وچ دی ڈرن ڈیہہ پیندا ایں۔

ضابطہ: فکر نئیں دتیا۔ جو کش تمہارے دل میں اے۔ سب اک دم
رپورٹ بول دیئو۔ ہم اک اک کے ساتھ تمہارا فرنٹ کھول
دے گا۔ تھاں تھاں پہ تمہارے ساتھ ڈیفنس لگائے گا۔

دتہ : ہچھا۔ پر شینت۔ میں آکھیا بئی —— کدھرے کوئی نراج نہ
ہووے میاں اللہ بخشکے نراج ہو جاندا سی تے فیر میں شینت۔
تے نالے گل ایہہ اے بئی انہاں نوں آکھو ایہہ ساڈی
ٹاہلی نہ وڈھن۔ اسیں ایدے ہیٹھاں۔ شینت جوانی دے
تتے دیہاڑے کڈھے نیں۔ تے نالے اسیں آپے ای...
اسیں نوں اپنے ہتھیں... شینت اپنے ہتھیں لایا اے

تے اودوں حیدوں ...

چوہدری: ایتی شاواشے۔ ایتھے تے مار کے رونقاں لگ رہیاں نیں۔
کیوں بئی مگیرڑے جے .... نتے نالے۔توں کدھر ٹپنز دتیا۔
کیارے موڑ آیا ایں۔

دِتہ ، سارے کیارے بھر کے آیا آں شنیت تے نالے پٹھےّ دی گتر
آیا ساں۔

چوہدری: اوئے نئیں رلیاں ساڈے پُتر دِتے دیاں۔

ضابطہ: چاچا۔تم فکر نئیں دِتے پُتر کو گولی مارو۔ یہلاں ہمارے ساتھ
پچھو کہ تم کو کیوں تکلیف دِتی۔

چوہدری: دس دس۔ حکم کر۔

ضابطہ: ایہہ ساری نفری، سمجھ کہ لوئو تم کو دِس رہئی اے ناں چاچا۔

چوہدری: آہو۔کیوں نئیں۔ انہاں سب کو لسی پانی۔کوئی روٹی ، کوئی گرڑ۔

ضابطہ: چاچا۔ فکر نئیں۔ انہاں سب کو اک لین وچ کھڑا کر کے گولی ماردیو۔

چوہدری: کیوں کیوں۔ خیر سلا اے۔کیہوجیاں گلاں کرناں ایں جا بطیا۔

گگو : چوہدری ایہہ ای اوہنے بندے جیہڑے ساڈی ٹاہلی وڈھن آئے نیں۔

چوہدری: ٹاہلی! ساڈی اہ ٹاہلی؟

ضابطہ: بالکل ایس ٹاہلی کے اُپر سویرے شِست لگا کر کھڑے سی۔ ہم

رپنڈ کا راؤنڈ لگا کر ایدھر پہنچ گیا۔ جسوسی ٹھرائی۔ پتہ لگیا کہ ہماری
ٹاہلی کو وڈھن لئی آئے ہیں۔ نکر نیئں ہم نے ادسے دقت گگو
کے ہیتھ تم کو کاشن دے دیا۔

چوہدری: مَیں گل نیئں سمجھیا۔

بلیدار: عرج ایہہ اے بئی اسیں مکھے وَتوں آئے آں۔ صاب دورے
تے تہاڈی ایہہ ٹاہلی ویکھ گیا سی تے نمبر نشان کر گیا سی۔

چوہدری: ٹھیک

بلیدار: ایہدی جڑ نوں پے گیا اے ٹیسو کیڑا۔ اندروں ہو گئی اے پولی۔

چوہدری: اوہ تیرا بھلا ہو جائے۔ اُنج لگدی نئیں۔

سردارا: او جی گل ایہہ اے بئی ......

ضابطہ: تمُ بالکل چُپ رہو۔ اِک دم ہالٹ کے رہو۔ تمہارا گرائیں بات
کر لئے اے۔

بلیدار: توں چپ رہ اوے سردارایا —— ہُن خطرہ ایہہ اے چوہدری
جی بئی کیڑے وِچ ہو گیا اے وادھا تے فصلاں نوں نقصان
دا ڈر اے۔ آسے پاسے دے دوُجے رُکھ دی مالیے جان گے۔

چوہدری: تے کوئی دوا دارو چھڑکو، کوئی ٹک دے کے ایہدے وِچ دھوڑا بھرو۔

بلیدار: ایہہ نئی ہو سکدا چوہدری جی۔ ایہہ تے وڈھی جاوے گی۔

ہیٹھوں جڑاں کڈھاں گے تے اوہناں اُتے دوا چھڑکاں گے
جناں چر اِک اِک کیڑا نہ مرے گا۔ اسیں ایتھوں نہیں ہلنا۔

چوہدری: نتے جے اسیں ایہدے آسے پاسے پکّا پھرش بنھ دیئے فیر۔

بیلدار: فیر دی کش نہیں ہو سکدا۔ ایہدا تے بس اِکو ای دارو اے۔ بئی
ایہنوں مُڈھوں وڈھ دیئے۔ دوا پا کے ٹویا بھر دیئے تے فیر
سال بھر تیکر ایتھے کوئی رُکھ نہ بیجیے

ضابطہ: تم دُوجے رُکھ کی بالکل بات مت کرو۔ ہم اس ٹاہلی کو انھوں سے
بالکل نہیں ہلا سکدے سمجھ کر لو۔ ایہہ ٹاہلی ہم کو اپنی جان سے زادہ
ہے فکر نہیں۔

بیلدار: ایہہ تے چوہدری صاب۔ آپ سوچ سکدے نیں بئی ٹاہلی دا رہنا
چنگا اے کہ وڈھیا جانا

دِتّہ: جی میں نے آہندا ہی شنینت - ایہنوں رہن ای دیو۔ ساڈوں تے ایہہ
ٹاہلی ماںواں ورگی اے۔ ایہدی چھتر چھانوں ہیٹھ کھیڈ کے ابدے
ہوئے آں۔ نتے جی شنینت جے دوا دارو نال کھلو جاوے
تے میں نوکر آں ... میں فیر سارا دن دوا پاندا رہیا کراں گا۔

بیلدار: نہیں میاں ایہہ نہیں ہو سکدا۔ ایہہ روگ ای ایسا اے بئی دھرتی
دے ہیٹھوں ہیٹھ بوٹیاں دیاں جڑاں کھان ڈیہہ پیندا اے۔

گلو: کھاندا اے تے گھاٹے پیا، اسیں ٹاہلی نئیں وڈھن دینی۔ ایہہ ساڈی بجرگ اے ایہدے وچ ساڈی جان اے۔ ساڈیاں سدھراں نیں۔

ضابطہ: ہم، فکر نئیں صاب کو بول کر ایک مہینے کی اور چھٹی منگوا سکتا اے۔ ہمارے جیوندے جی کوئی ایس کی طرف ویکھ وی نئیں سکدا۔

بیلدار: توں تے بیاناں ایں صوبیدارا توں کیوں ایویں ......

ضابطہ: نئیں ہم بالکل بیانے نئیں۔ فکر نئیں۔ بغیر بیانپ کے ہم سدھی طراں گل کرتے ہیں کہ کوئی اس کو ہتھ نہیں لا سکتا۔

گلو: جے کسے ایس نوں ہتھ لایا تے فیر یاں اوہ ہے تے نئیں تے یاں اسیں ہے نئیں۔

ضابطہ: جے تمہارے ہیں ہمت اے۔ مورال ہے تو اگے دودھ کے دیکھو۔ ہم چاچے کا کاشن اڈیک رہیے تھے۔ اوس نے تمہارے سامنے آڈر دے دتا اے کہ بس مت۔

دتہ: ناں جی بئی ہیں تاں اپنا۔ بئی منشیت جے صلح صفائی نال ایہہ ساڈی کرماں آلی ٹاہلی بچ جاوے تے چنگا ای اے۔

گلو: توں وی کش بولیں ناں چاچا۔

چوہدری: میں کی گل کراں پتر۔ ہن سب کش تہاڈے سامنے ای اے ناں۔

ضابطہ: ہم نے اک واری بول دیا کہ سب کہیاں کلہاڑیاں، گینتی پھوڑے

چُک کے لے جاؤ۔

سردارا: پر جی اِک گل ہور.....

ضابطہ: بالکل خاموش۔ تم سے کِنّی واری بولیا اے کہ بیچ میں مت بولو۔

بیلدار: اسیں تے حکم دے بندے آں جی۔ نہ وڈھن دیوگے تے
اسیں صاب اگے جاکے عرج کر دیاں گے۔

دِتہ: نئیں کہیا چاچا شینت نوں ای گل کر کوئی۔

چوہدری: اوئے دِتیا نئیں کی گل کرنی اے پُتر تسئیں مالک جے۔ جو دل تے آوے کرو۔

دِتہ: نئیں نئیں تیرے ہوندیاں ایس پنڈ دا مالک کوئی نئیں ہو سکدا شینت
تے نالے توں ساڈا بجرگ جو ایں۔ جویں حکم دیویں۔

چوہدری: دِتیا میرے کولوں کُش بولیا نئیں جاندا۔

دِتہ: دیکھیں ناں نئی بابہہ ٹاہلی ساڈے نال جمی تے نال ودھ دی رہی
تے فیر شینت ایہدا پھیر ایناں ودھیا نئی ایہہ بہن نہ رہی تے
سانوں ماں جیہی لگن لگ پئی۔

گگو: پنڈ دیاں کڑیاں ایتھے پینگاں پایاں۔ منڈیاں مُرلیاں بجائیاں
پرھیا جڑیاں تے بجرگاں فیصلے کیتے۔

دِتہ: اسیں مرجانا شینت چوہدری۔ پر کسے نوں ایہدے وَل ویکھن
نئیں دینا۔ تے فیر نالے ... میں کوئی شینت پاڈی تے نئیں ہلدا۔

پُرجے کسے ایس ٹاہلی نوں ہتھ لایا تے میری لوتھ توں لنگھ کے
لاوے گا۔

گلّو : گل کر چاچا اویں چُپ وَٹ کے کیوں کھلو گیا ایں؟

دِتہ : تینوں ایس ٹاہلی نال شیٹت ساڈے ورگا پیار نئیں رہیا۔ جے شیٹت
چاچا کدھرے تیریاں سدھراں ایس ٹاہلی نال بنھیاں ہوندیاں چاچا
تے توں گل جرور کردا۔

ضابطہ: او فکر نئیں۔ چاچا بڈھا ہو رہیا اے۔ ایس کو کسی گل کے ساتھ محبت
نئیں رہئی۔ کاشن دینے یں دیر کر رئیا اے۔

گلّو : چاچا جے کدھرے ساڈی طراں توں وی ایس ٹاہلی تھلے کھیڈیا
ہوندوں تے اِنج کھلو نہ جاندوں۔

ضابطہ: فکر نئیں سمجھ کر لوو۔ تم سب دہاڑی دار اس بات کو سن لو کہ
تن منٹ کے اندر اندر ایس ٹاہلی سے پرے ہٹ جاؤ نئیں تو
ہم پو چینتاں لے لاں گے۔

بیلدار: کے بئ ایہہ چنگی جوراوری اے۔

دِتہ : چاچا کیوں چُپ وُٹ گیا ایں شیٹت؟ ایہہ ساڈی ٹاہلی اے۔
ساڈے پنڈ دی وھی اے تے نالے شیٹت ... چاچا — ایہہ۔
تینوں یاد اے بئ کُڑیاں اپنے پیڑے ایہدے نال ٹنگ کے

گدھا پایا تے گھیردواں اَیتھے بینیاں پھڑ ٹیاں۔ خیر ٹینٹ ...
چاچا مَولو جدوں دی نراج ہویا ایہدے تھلے آ کے بیٹھا۔ جتیاں
ایدھے ہیٹھاں ڈھکیاں۔ تے فیر شہروں موٹراں آلے لگھے تے
ایتھوں دی ہو کے۔ تینوں ٹینٹ ایدے نال پیار نئیں رہیا۔ تیری
کُش لگدی جو نئیں جے تُوں ایہنوں ہیچا سمجھدا، ایہنوں اِک بے ملومی جیہا
دُکھ نہ سمجھدا تے فیر ٹینٹ ... چاچا۔ میری عرج وی سُن دا ایں۔
چوہدری: ایہہ ٹھیک اے بئی میرا ایس ٹاہلی نال کوئی رشتہ نئیں۔ مینوں ایہدی
ایڈی حُب نئیں۔ پَر اِک گل جرور اے بئی۔ کدے ڈونگھیاں وِہناں
وچ پے کے کلم کلّا ایتھے ایہدی چھترچھاں ہیٹھاں بھڑے دیلے
کڈھدا رہیا آں۔
ضابطہ: فیر سمجھ کر لو، تم اِک دم چُپ کیوں ہو گیا۔ چاچا۔ ہمارے ملٹری
آلوں کے ہوتے تم کاشن لوبن سے کیوں ڈر گیا۔؟
چوہدری: گل ایہہ اے جابطیا، جے ایہدے وِچ تہاڈا تے سارے پنڈ
دا .... پر (چُپ ہو جاندا اے)
ضابطہ: پُوری گل کے ساتھ اپنی پوجیشن دسّو چاچا۔
چوہدری: میری کاہدی گل اے۔ مینوں اک قصّہ یاد آ گیا —— بڑے
ورھیاں دی گل اے۔ شہر دے اِک ٹُٹے کُھسّے محلّے وِچ اِک

بُڑھی تے اوہدی کلّی دھی وسدیاں سن۔

وِنّہ : تے شنینت چاچا نوں گل فیر کرلیں۔

چوہدری : کُڑی وچاری سارا دِن سُوئی دھاگا لے کے کپڑے سیوندی رہندی تے شام نوں جیہڑی پوُلی ڈھیلی بن دی، اوہدے نال ماںواں دھیاں ویلا کڈھ لیندیاں، وچاریاں دے کوٹھے دی چھت ڈھے پئی سی تے پوہاٹُٹ گیا سی۔ کدے کم مل جاندا تے کدے دو دو تِن تِن دہاڑے بُھکیاں ای لنگھ جاندے۔ اوتھے ای اِک مجوُر دی رہندا سی۔ منڈی وچ پلّے داری کردا سی، تے کدے کیسے تھڑے تے کدے کیسے پھٹّی تے سوں رہندا سی۔

ضابطہ : چاچا تم کِدھر کی بات کدھر لے گیا ہے۔ ہم ان ساریاں کو اکھٹوں مار مار کے کڈھ سکتا ہے کلّا تم پلّے دار کی بات نہ کرو۔

چوہدری : اوس پلّے دار نے اک واری اوس کُڑی کولوں کُرتہ سوایا تے انج ماںواں دھیاں نال اوہدی جان پچھان ہو ئی۔ اِک واری کیسے بھاگاں آلی نے اُوس کُڑی نوں چِیٹی بوشکی دا کُرتہ سیون لئی کپڑا دِتا تے چوانی پہلاں اوہدے ہتھ تے رکھ دِتّی پئی سویر تیکر کُرتہ تیار ہووے۔ کُڑی دِلوا بال کے کم تے بہہ گئی۔

رِنّہ : اچھا تے شنینت۔ چاچا۔ اسیں انہاں نوں ٹور دیئے۔

چوہدری: کم کر دیاں کہ ویاں، نیندرہ دا جھوٹا جد آیا تے کرمی دی انگل وچ سوئی وج گئی ۔ رَت دا تیکا نکلیا تے بگّی سپید بوسکی تے ڈِگ پیا۔ تہانوں پتہ اے بئی ریشمی لیڑے توں رَت دا داغ نہیں جاندا۔ فیر بوسکی توں، کُڑی وچاری تھر تھر کنبن ڈیہہ پئی۔ کھونجے وچ ماں سُتی پئی سی ۔ پہلاں سوچیا اوہدے نال گل کرے، فیر دل وچ آکھن لگی، اوہدے نال گل کر کے کی بنے گا ۔ پٹاری کھول کے رتہ دھاگا کڈھیا، تے رَت دے تیکے تے پھُل کڈھن ڈیہہ پئی ۔ بانگ توں پہلاں پہلاں کُرتہ تیار ہو گیا ۔ جتھّے لہو لگا سی اوتھے لال رنگ دا اِک چھوٹا جیا پھُل لہک رہیا سی، گل لمی اے ، پر قصہ اینا ای اے ۔ بئی اوس کُڑی دی ماں رب نوں پیاری ہو گئی۔ تے اوہ وچاری جوانی دا بھار سوہل موڈھیاں تے دیکھ کے تھر تھر کنبن لگ پئی۔

ضابطہ: فکر نہیں ہم سب کی مدت کر سکتا اے ۔ ہم اوس کڑی دا سرکاری وظیفہ لگوا سکتا اے ۔ تم فکر نہ کرو۔ سب ٹھیک ہو جائے گا۔ پر ایدھر ان ساریاں کو سمجھ کر لوؤ ۔ ۔ ۔

چوہدری: رب نوں ایویں ای منظور سی ۔ اوس کڑی دا تے پہلے وار دا ویاہ ہو گیا۔ تے اوہ شہر چھڈ گئے اپنے ایس پنڈ دے

ہیڑے ای چک بیالی وچ آ گئے۔ پلے وار کسے دا ہیری لگ
گیا تے اوہدی گھر آلی اپنے خوند دی ہر طراں خدمت کردی رہئی۔

دِتّہ: پر شٹینت چاچا.... ایس ویلے ....آہ مَیں عرج کرداآں بئی
ماہلی دی کوئی پھکر کریں تاں۔

چوہدری: فیر کرائے تے جے آباد جمیناں ملن لگ پیاں تے انہاں
دوہنواں جیاں نے دن رات اِک اِک کر کے چار مربعے تیار کر لیئے
پہلاں کم تراٹی سی۔ فیر رب دی مہربانی تے کڑی دیاں ادھی
ادھی رات دیاں دعاواں نال بہار لگ گئی۔ اللہ دی مہر ہو گئی۔
کنکاں کپّیاں، سٹیاں وچ دانے پئے گئے۔ پر حکم رب دے
اگے کسے دا وَس نئیں چلدا۔ اوس کڑی نوں اپنے کھیتر وچوں
اِک دانہ کھان دا حکم وی نہ ہویا۔ رب نے اوہناں دے گھرے
اِک دھی دتی۔ بالڑی رونقاں لے کے آگئی، پر اوہدی ماں نہ بچ
سکی۔

بیلدار: ہاں جی، اوس دے حکم نوں بناں پتر دی نئیں ہل سکدا۔ رنگ
نیں بے پرواہ دے۔

چوہدری: اوہ مجبور پلے دار نئیں ساں پتر د۔ تے اوہ کڑی کپڑے میون آلی
میری گھر آلی سی، تہاڈی چاچی، تے بالڑی تہاڈی بہن نجتاں۔

ضابطہ: چاچا تم نے ہم کو پہلاں کیوں نہ بولیا۔ ہم چاچی کے لئے جان
لڑا سکتے سی سمجھ کر لو۔

چوہدری: توں تے اودوں ایانا سیں پترا۔ لالے بناج دے موہڑیاں تے
بیٹھا رہندا سیں۔

دتہ: تے فیر شنیت چاچا.... سانوں تے پتہ ای نئیں سی بئی....

چوہدری: تے ایہہ ٹاہلی اوسے لائی سی۔ آہندی ہوندی سی میرے
گھروں ایہدی چھاں ہیٹھاں بہیا کریں گا۔ چوہدریا، تے مینوں یاد
کریا کریں گا۔ میں اوس کریاں آلی دے پچھوں آوندا رہیا۔ ایہدے
ہیٹھاں بیٹھ کے دکھ سکھ کردا رہیا۔ تہانوں ایہدے ہیٹھاں
ہسدیاں ویکھ کے باگو باگ ہوندا رہیا۔ تسیں پتر جے۔ تے
جے تسیں آہندے جے مینوں ایس ٹاہلی نال پیار نئیں۔ ننے
میریاں سدھراں ایہدے نال بنھیاں نیں۔ تے فیر تہاڈی مرجی
پتر جو ہوئے، جو آکھو سچ اے۔

گگو: چاچا اسیں کسے نوں ایس ٹاہلی دے نیڑیوں وی نئیں لنگھن دینا۔
ساڈا سر بھانویں وڈھیا جاوے پر اسیں ایدھے اتے کسے
نوں کہاڑی چکن نئیں دینی۔

بیلدار: اسیں چاہے نوکریوں لہہ جائیے۔ ایس ٹاہلی نوں ہتھ نئیں

لاؤنا - چلو بئی پرت چلو۔

چوہدری: ایہہ گل نئیں، میرا پنڈ پہلاں نئے ئیں پھوں۔ ساڈیاں پہلیاں
تے پچھلاں پہلاں نے ساڈیاں جاناں تے سدھراں پھوں۔ جے
ایہدے نال پنڈ نوں نشکان اپڑدا اے، تے ایہہ ٹاہلی ایتھے
نئیں رہیئے گی۔

دتہ: چاچا میری عرج سُن لے .... میں شنیت تکیوں کدے پھر بیٹھ
نئیں پائی۔ میرے ہتھ بدھے دیکھ لے۔

چوہدری: دتیا، میں سمجھاں گا تہاڈی چاچی اوددوں نئیں اج مری اے۔
تے پتر اگے پچھے سل سہنا ای پیندا اے۔ تو بئی کرو بسم اللہ

بھیڑا: ساں نوں بھانویں وڈھ سٹ چوہدریا۔ اسیں ایس رکھ تے ہتھ نئیں چکنا۔

چوہدری: جے تسیں نہ چکو گے تے میں مر گیا آں بھلا، اُراں پھڑاؤ مینوں
کوہاڑا۔ ایدھر دیئو۔

دتہ: چاچا میری عرج سُن لے۔

گلو: ایہہ ساڈی ماں اے چاچا۔ ساڈی بجرگ اے۔ اینوں وڈھی ناں

ضابطہ: چاچا فکر نئیں پہلاں تم ہم سب کو مار دیئو۔ فیر ایس ٹاہلی کے
ساتھ مورچہ لگا دیئو۔

چوہدری: ہے ناں بے نقوت، ادے اُراں مینوں پھڑا اوئے۔

دے اوئے بیلدارا میتوں کوہاڑا، اُراں پھڑا، اوئے نئیں مَیتوں بیا بناں نیں۔ آؤ اوئے مُنڈیو۔ ہے آہ لوؤ۔ بسم اللہ دی برکت، اللہ تیری یاری، حوصلے دین آلیا تیرا ای آسرا بسم اللہ۔

(فیڈ آؤٹ)